

Bakı İnzibati məhkəməsinə

Ünvan: Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, N. Vəzirov küçəsi
56

İddiaçı: fəlsəfə elmləri doktoru *Aydın Arif oğlu Əlizadə*

Ünvan: Bakı şəhəri, AZ-1001, Y. İbrahimli küçəsi 7,
mən 7 Tel: 0513549633 (ŞV: AZE 15020739; FİN:
19AA301)] tərəfindən

YAZILI İZAHAT

İddia ərizəsi ilə Məhkəməyə müraciət edərək xahiş etmişdim ki, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının 07.02.2023 il tarixli 1№-li qərarı ilə mənim Sosiologiya elm sahəsi üzrə professor elmi adını almağım üçün Vəsətətinin icra etməkdən imtinaya dair cavabdehin (Ali Attestasiya Komissiyasının) qəbul etdiyi inzibati aktının ləğv edilməsinə və bu Vəsətətin icra edilməsinə dair cavabdehin üzərinə öhdəliyin qoyulmasına dair qərar qəbul edilsin.

İPM-nin 12.1-ci maddəsinə əsasən, məhkəmə proses iştirakçılarının izahatları, ərizə və təklifləri ilə, onların təqdim etdikləri sübutlarla və işdə olan digər materiallarla kifayətlənməyərək, mübahisənin düzgün həlli üçün əhəmiyyət kəsb edən bütün faktiki halları xidməti vəzifəsinə görə araşdırmağa borcludur. Buna görə də Məhkəməyə **Yazılı izahatla** müraciət edirəm.

Yazılı izahat bir çox məsələləri əhatə etdiyi üçün aşağıdakı bölümlərdən ibarətdir:

[I. Ali Attestasiya Komissiyasının \(bundan sonra AAK\) Məhkəməyə mənim İddia Ərizəmə qarşı təqdim etdiyi Etiraza CAVAB;](#)

[II. Professor elmi adı almaq üçün Qanunvericilikdə nəzərdə tutulan bütün tələblərin yerinə yetirdiyim haqqında BİLDİRİŞ;](#)

[III. AAK tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının və digər Qanunların pozulması haqqında BİLDİRİŞ;](#)

[IV. İstisna hallarda hallarda professor elmi adının elmi dərəcə olmadan verilməsi imkanları haqqında BİLDİRİŞ;](#)

[V. Mütəxəssisin təsdiqini gecikdirilməsinə dair Vəkil sorğusuna AAK tərəfindən verilən izahata CAVAB;](#)

[VI. Yazılı izahata QOŞULMUŞ SƏNƏDLƏRİN SİYAHISI;](#)

[VII. QOŞULMUŞ SƏNƏDLƏR.](#)

I.

Ali Attestasiya Komissiyasının Məhkəməyə mənim İddia Ərizəmə qarşı təqdim etdiyi Etiraza**CAVAB**

Məhkəməyə bildirirəm ki, AAK-n mənim *İddia ərizəmə Etirazı* ilə tanış oldum və ona yazılı münasibətimi bildirirəm. Münasibətim həmin *Etirazın* əhəmiyyətli yerlərindən sitatlar və onlara cavablardan ibarətdir.

1. AAK-ın Etirazından sitat:

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 11 iyun 2019-cu il tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə”nin 1.3.-cü bəndinin tələblərinə uyğun olaraq, dosent və professor elmi adları elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində verilir”.

Cavab: Bildirirəm ki, AAK Məhkəməyə həqiqətə uyğun olmayan məlumat verib. Həqiqət isə ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 11 iyun 2019-cu il tarixli 728 nömrəli Fərmanında deyilir: “Dosent və professor elmi adları elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara... verilir”¹. Göründüyü kimi, burada “iddiaçılara” sözündən sonra “elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində” sözləri yoxdur. Həmin sözlər Əsasnaməyə 26.11.2022-cü il tarixində əlavə edilmişdir: “2.1. 1.3-cü bəndə birinci halda “iddiaçılara” sözündən sonra “elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində” sözləri əlavə edilsin”². Mənim isə fəlsəfə elmləri doktoru olaraq sosiologiya elm sahəsi üzrə fəaliyyətim 2010-2022-ci illəri əhatə edir, o cümlədən AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının qərarı ilə 2020-ci ildə monoqrafiya dərc edilib. Buna görə də həmin düzəlişin Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına (149, VII) görə mənə aid edilməsi qanuna ziddir, çünki mənə ziyan yetirir, elmi fəaliyyətimi məhv edir.

AAK tərəfindən həqiqətə uyğun olmayan bu “izahat” barəsində mən dəfələrlə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına, Milli Məclisə və Nazirlər

¹ URL: <https://president.az/az/articles/view/33499>

² “Elmi dərəcələr verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə”nin və “Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanında **dəyişiklik edilməsi haqqında** Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı
URL: <https://president.az/az/articles/view/57982>

Kabinetinə şikayətlər yazmışam. Ancaq AAK, həmin saxta bəyanatı yaymaqda davam edir. Bu barədə AAK-ın mənə ünvanlanan məktublarını əlavə edirəm ([Qoşma 9](#)). AAK tərəfindən verilən həmin saxta “izahat” bilərəkdən Məhkəməyə də göndərilib və buna görə bu qurum məsuliyyət daşmalıdır.

2. AAK-ın Etirazından sitat: *“Əlizadəyə Əsasnamənin müvafiq bəndi əsas gətirilərək, elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsi üzrə müraciət ediləcəyi təqdirdə, sənədlərin Komissiya tərəfindən baxılmasının mümkünlüyü izah edilmişdir”.*

Cavab: Professorluğa iddianın əsasında əhəmiyyəti Azərbaycanın rəsmi dövlət qurumları tərəfindən təsdiq edilən, eləcə də beynəlxalq aləmdə tanınan və qiymətləndirilən, Azərbaycan elminə şərəf gətirən monoqrafiya durur. Bundan başqa mən, nadir Azərbaycan alimlərimdənəm ki, elmi əsərlərimə 500-ə qədər elmi istinad verilib (H-indeks=5) ([Qoşma 10](#)). Elm Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanuna görə dövlət qurumu olan AAK, uğurlu elmi fəaliyyəti stimullaşdırılmalı və elmi nailiyyətləri dəstəklənməlidir. Bu barədə Məhkəməyə təqdim etdiyim **Ərizədə** və ona qoşulmuş **İzahatlarda** ətraflı yazmışam.

Lakin bunun əvəzində AAK rəsmiləri mənə təklif edir ki, heç yerdə tanınmayan, reytingi olmayan, dünya elmində tanınmayan əsərlər təqdim edim ki, mənə professor adı verilsin. Halbuki AAK rəsmiləri öz bəyanatlarında saxta elmə qarşı çıxış edirlər, alimlərdən elmi nailiyyət tələb edirlər. Belə bəyanatlardan biri AAK-ın rəsmi saytında dərc edilib: *“Keçən dövr ərzində elmi dərəcə verilməsi sahəsində görülmüş işlərin və təcrübədən əldə edilmiş məlumatların təhlili zamanı bir sıra ixtisaslar üzrə yüksəkixtisaslı mütəxəssis çatışmazlığı, o cümlədən təcrübədə bəzi prosedur, qayda və şərtlərin səmərəliliyinin artırılması ehtiyacı səbəbindən normativ bazaya bir sıra yeniliklərin edilməsi zərurəti yarandı. Burada əsas məqsəd elmi fəaliyyətin imitasiyası, psevdoelm və elmi nəticələrlə spekulyasiya hallarını istisna edən qiymətləndirmə sisteminin formalaşdırılmasından ibarət olmuşdur”³. Verilən bəyanata zidd olaraq AAK məmurları keyfiyyətli və tanınmış elmi işlərə qiymət verməkdən imtina edir, mənə “elmi fəaliyyətin imitasiyası, psevdoelm (saxta elm) və elmi nəticələrlə spekulyasiya”sına dəvət edir.*

Beləliklə, AAK tərəfindən edilən təklif *Elm Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun maddə, bənd və yarımbəndlərinin pozulmasıdır* (Bu barədə Məhkəməyə yazılı İzahatlarım verilib). **Məhkəmədən Qanun pozuntusunu təsdiq etməyi xahiş edirəm.**

³ AAK sədrinin müsahisəsi. URL: <https://aak.gov.az/news/144>

3. AAK-ın Etirazından sitat: “İddiaçı komissiyaya 2023-cü ildə müraciət etmişdir”.

Cavab: Məhkəmə İddiasında “*Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə*”nin müvafiq bəndlərinə uyğun olaraq göstərmişdim ki, professorluq hansısa bir ərizənin ya vəsatətin əsasında qazanılmaz, illərlə uzanan prosesin nəticəsidir. Proses elmlər doktoru elmi dərəcə alandan sonra başlanır. Bu sırada iddiaçı bir sıra tələbləri yerinə yetirməlidir: o cümlədən, bir neçə il iş stajı olmalı, monoqrafiya yazmalı, mütəxəssis yetişdirməlidir. Buna isə illər tələb olunur. Bu tələbləri mən, elmlər doktoru elmi dərəcəsinə alandan sonra 2010-2022-ci illər arasında yerinə yetirmişəm,

Əsasnaməyə düzəliş 2022-ci ilin noyabr ayında edilib, AAK-a müraciət 2023-cü fevral ayında edilib. Gecikmənin səbəbini də Məhkəməyə verilən *İddia ərizəsində* göstərmişəm. Məsələ burasındadır ki, Əsasnamənin tələbinə görə iddiaçının yetişdirdiyi mütəxəssislərin elmi dərəcələri dissertasiya müdafiəsindən sonra AAK tərəfindən təsdiq edilməlidir. Mənim ikinci mütəxəssisimin dissertasiyasını AAK, 2022-ci ilin sonunda düzəliş qüvvəyə minəndən sonra təsdiq etmişdir. Mütəxəssisin hazırlığı isə 4 il əvvəl başlamışdır ki, o zaman mən, Əsasnaməyə dəyişiklik ediləcəyini bilə bilməzdim. Buna görə, mənə ziyan vurduğuna və elmi fəaliyyətimi pozduğuna görə qanunun geriye güvvəsi ola bilməz. Üstəlik AAK-ın təqsiri üzündən həmin mütəxəssisin təsdiqi gecikdirilmiş və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına (68. IV bəndi) görə bununla mənə ziyan vurulmuşdur. Halbuki AAK-ın etirazında bu məsələyə aydınlıq gətirilməmişdir.

4. AAK-ın Etirazından sitat: *İddiaçının sənədləri Komissiya tərəfindən ekspertizaya qəbul edilməmiş, vəsatətin qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qaldırılması məqsədilə elmi müəssisəyə geri qaytarılmış və bununla bağlı heç bir inzibati akt qəbul edilməmişdir.*

Cavab: İnzibati İcraat Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda⁴ inzibati aktın tərfi verilmişdir: “2.0.2. *İnzibati akt - inzibati orqan tərəfindən ümumi (publik) hüquq sahəsinə aid olan müəyyən (konkret) məsələni nizama salmaq və ya həll etmək məqsədilə qəbul edilmiş qərar, sərəncam və ya digər növ hakimiyyət tədbiridir*”.

AAK-da mənim professorluğa iddiama baxılmış və mənə məktublar şəklində bu barədə dəfələrlə rəsmi cavablar verilmişdir. Örnək kimi həmin məktublardan (№3-50/2-7509-4/2023) birindən sitat gətirirəm (Qoşma 9): mənə (fiziki şəxsə) “...verilmiş müraciətimə aidiyyəti üzrə baxılmışdır”. Həmin məktubda etiraf edilən “*aidiyyəti üzrə*

⁴ URL: <https://www.e-qanun.az/framework/11254>

baxılma” və mənə verilən cavab tərifə uyğun olaraq “müəyyən məsələni həll etmək məqsədilə qəbul edilmiş və ünvanlandığı fiziki şəxs (şəxslər) üçün müəyyən hüquqi nəticələr yaradan... digər növ hakimiyyət tədbiridir”. Məhkəməyə məhz bu “inzibati aktın ləğv edilməsi” üçün İddia qaldırılmışdır.

Professorluğa *Vəsətət* isə AAK-a mənim tərəfimdən deyil, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi Şurası tərəfindən qaldırılmışdır. AAK, həmin *Vəsətətə* rəsmi yazılı cavab verməmiş və bunu *Etirazlarında* təsdiq etmişdir. Bu da mövcud qanunvericiliyin pozulmasıdır, çünki rəsmi dövlət qurumu olan AAK, “**Dövlət orqanlarında, dövlət mülkiyyətində olan və paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərdə və büdcə təşkilatlarında kargüzarlığın aparılmasına dair Təlimat**”ın təsdiq edilməsi haqqında **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanına**⁵ (bundan sonra **Fərman**) görə AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun *Vəsətətini* aktlaşdırmalı, sənədləşdirməli və ona yazılı cavab verməlidir. Bu barədə **Fərmanda** belə yazılmışdır:

24. *Sənəd, ona rəsmi xarakter və hüquqi qüvvə verilməsi məqsədilə rəsmiləşdirilməlidir. Rəsmiləşdirmə sənədin imzalanması, təsdiq edilməsi, qeydə alınması və ona möhür vurulması vasitəsilə həyata keçirilir.*

90. *Daxil olmuş sənədlər qeydə alındıqdan və qeydiyyat ştampında nömrə qoyulduqdan sonra baxılmaq üçün təşkilatın və ya struktur bölməsinin rəhbərliyinə verilir.*

92. *Baxılmanın nəticələri , bir qayda olaraq, sənədlərdə 6.38-90 dövlətlərarası standart ilə ayrılan yerdə (mətndən əvvəl yuxarı sol hissədə) müvafiq olaraq təşkilatın rəhbəri, onun müavini və ya struktur bölməsinin rəhbəri tərəfindən yazılan dərkənardə əks olunur. Dərkənlərdə sənədlərin icra xarakteri və icraçıları haqqında aydın və qəti göstəriş olmalıdır.*

93. *Daxil olmuş sənədlər rəhbərlik tərəfindən baxıldıqdan sonra dərkənar mətninin qeydiyyat vərəqəsinə köçürülməsi və lazımi hallarda nəzarətə götürülməsi üçün kargüzarlıq xidmətinə qaytarılaraq təyinat üzrə göndərilir.*

Etirazda etiraf edib ki, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi Şurasının *Vəsətəti* AAK-a daxil olmuşdur. Lakin yuxarıda göstərilən qaydalara riayət edilməmiş, bununla da **Fərmanın** 24, 90, 92 və 93 bəndləri pozulmuşdur. Bunu sübut edən *Vəsətətin* mətni Məhkəməyə təqdim edilir və orada heç bir qeydiyyat ştampı, rəhbərliyin dərkənarı və Fərmanda qeyd edilən digər atributlar yoxdur ([Qoşma 11](#)). Beləliklə nəticə odur ki, *Vəsətət* icraata göndərilməmişdir, bununla da Fərmanın 117 və 118-ci bəndi

⁵ URL: <https://e-qanun.az/framework/2284>

pozulmuşdur. Orada deyilir: “117. Sənədlərdə olan təkliflərin, tapşırıqların və məsələlərin icrasına daim nəzarət edilməlidir. Belə nəzarətin məqsədi sənədlərin vaxtında və keyfiyyətli icrasına nail olmaqdır”.

Həmçinin, AAK, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Vəsətətinə rəsmi cavab verməli idi, çünki Fərmana görə “128. Sənəd ancaq orada qaldırılan məsələlər həll olunduqda və sənəd göndərənə mahiyyətçə cavab verildikdə icra edilmiş sayılır”. Lakin bunu etməmiş və bununla da qanunvericiliyi pozmuşdur.

Nəticə

Nəticə olaraq qeyd edilməlidir ki, AAK-ın Etirazının qanunvericiliklə heç bir əlaqəsi yoxdur. Məmur özbaşınalığı, vəzifələrindən sui-istifadə etməsinin, hərc-mərcliyin, Azərbaycan elminə ziyan vurmasının, qanunvericiliyin pozulmasının bariz nümunəsidir.

Həmçinin, AAK, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Vəsətətinin qanunvericiliyin tələblərinə zidd olaraq icra etmədiyinə görə *İnzibati akt* kimi mənə göndərilən məktub sayılmaqdadır və onun ləğv edilməsinə dair Məhkəməyə müraciət edilib.

II.

Professor elmi adı almaq üçün Qanunvericilikdə nəzərdə tutulan bütün tələblərin yerinə yetirdiyim haqqında

BİLDİRİŞ

“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin”⁶ 3-cü maddəsinə (“Professor elmi adının verilməsinə dair tələblər”) görə:

3.1.1. *iddiaçının azı beş il elmi iş stajı olmalıdır;*

3.1.2. *iddiaçı elmlər doktoru elmi dərəcəsi aldıqdan sonra azı bir il bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə işləməlidir;*

3.1.3. *iddiaçı elmlər doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə monoqrafiya (elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə çapa tövsiyə edilməli və həcmi dörd yüz min işarədən az olmamalı) nəşr etdirməlidir;*

3.1.4. *iddiaçının elmlər doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə beynəlxalq miqyaslı elmi tədbirlərin (konfrans, konqres, simpozium və s.) nəticələri üzrə dərc edilmiş (o cümlədən azı biri – xaricdə) məruzə və tezislərinin sayı azı üç olmalıdır;*

3.1.5.3. *iddiaçı müvafiq ixtisas üzrə xaricdə siyahısı Komissiya tərəfindən müəyyən edilən akademik nəşriyyatlarda həmmüəllifsiz monoqrafiya (xarici dildə, elmi müəssisə və təşkilatın, ali təhsil müəssisəsinin elmi şurasının qərarı ilə çapa tövsiyə edilməli, fəlsəfə doktoru dissertasiyasını təkrarlamamalı və həcmi dörd yüz min işarədən az olmamalı) nəşr etdirməlidir (bu halda bu Əsasnamənin 3.1.3-cü yarımbəndində nəzərdə tutulmuş monoqrafiyanın nəşr etdirilməsi tələb olunmur).*

İş stajı və nəşrlər haqqında

Bildirirəm ki, 07.02.2023-cü il tarixində mənim professor elmi adı almağım üçün AAK qarşısında AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutu tərəfindən *Vəsətət* qaldırılmışdır. Elm sahəsində mənim ümumi iş stajım 20 ildir, elmlər doktoru elmi dərəcəsi aldıqdan sonra bu vəzifədə qüsursuz və müvəffəqiyyətlə 13 il işləyirəm ([Qoşma 1](#)). Elmlər doktoru dissertasiyasının müdafiəsindən sonra müvafiq ixtisas üzrə beynəlxalq miqyaslı elmi tədbirlərin (konfrans, konqres, simpozium və s.) nəticələri üzrə dərc edilmiş məruzə və

⁶ URL: <https://www.e-qanun.az/framework/42605>

tezislərinin sayı 7, onlardan xaricdə 2 məruzə və 2 tezis yayımlanıb ([Qoşma 2](#)).

Beləliklə, mənim tərəfimdən “Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin” 3-cü maddəsinin (“Professor elmi adının verilməsinə dair tələblər”) 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 və 3.1.4 bəndlərinin tələbləri icra edilib.

Monoqrafiyanın dərc edilməsi haqqında

Əsasnamənin 3.1.3 və 3.1.5.3 bəndlərinə gəldikdə isə, bildirirəm ki, Vəsatətin əsasında 2020-ci ildə AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının qərarı ilə dərc edilmiş **“Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosioloji araşdırma”** adlı monoqrafiya durur⁷. Arxiv materiallarının əsasında yazılmış və 2020-ci ildə Bakıda yayımlanmış bu tədqiqat yenidir, həmin sahədə tədqiq edilmiş ilk elmi əsərdir, ***Azərbaycan Respublikasının Elm qanununun 3.1.2. bəndinə*** əsasən *“dövlət siyasətinin prioritet istiqaməti”* olan *azərbaycanşünaslıq* sahəsində aparılmış tədqiqatdır. Eyni zamanda, həmin qanunun 3.3.8. bəndinə görə *“ölkənin karbohidrogen ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi, neft, neft-kimya sənayesi sahələrinin və qeyri-neft sektorunun inkişafı, modernləşdirilməsi və şaxələndirilməsi problemlərinin öyrənilməsi”* də prioritet istiqamətdir.

2023-cü ildə, monoqrafiyanın rus dilinə tərcümə edilmiş nüsxəsi mənimlə imzalanmış rəsmi *müqavilə* əsasında ([Qoşma 3](#)) Moskvada elektron formatında dərc edilmiş və **Rusiya Dövlət Kitabxanasının** elektron bazasına daxil edilmişdir. Hazırda kitabxananın kataloqundadır ([Qoşma 4](#)) və açıq yayımdadır⁸.

Monoqrafiyanın əhəmiyyəti haqqında

Azərbaycan Respublikasının Elm qanununun 18.3. bəndinə görə iddiaçıya, ***əhəmiyyətli nailiyyətləri*** varsa professor adı verilə bilər. AAK-a “Sosiologiya” elm sahəsi üzrə təqdim edilən həmin monoqrafiyanın ***əhəmiyyətini*** SOCAR-ın **“Qaz İxrac” idarəsi**⁹ ([Qoşma 5](#)) və **“Azəriqaz” İstehsalat Birliyi**¹⁰ ([Qoşma 6](#)) AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutuna göndərdikləri məktublarda təsdiq etmişdir.

⁷ URL: https://www.ebooks.az/book_jxfSKgUa.html

⁸ URL: <https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01011526956?page=1&rotate=0&theme=white>

⁹ SOCAR202200021630230762X00001 №-li məktub.

¹⁰ SOCAR202900021630560046X03079 №-li məktub.

Monoqrafiyanın xarici elmi qurumlar tərəfindən tanınması

Monoqrafiyanın dərc edilməsindən sonra **“İdarəçiliyin, iqtisadiyyatın və hüququn paradigmaları”** (№1, 2023, səh. 34-42) jurnalında (Rusiya Prezidenti yanında Rusiya Xalq Təsərrüfatı və Dövlət Qulluğu Akademiyasının jurnalıdır) monoqrafiyama müsbət elmi rəy dərc edilmişdir¹¹ ([Qoşma 7](#)). Bu da təkcə mənim deyil, bütövlükdə Azərbaycan elminin uğurudur. Həmçinin bu, **Azərbaycan Respublikasının Elm qanununun 3.2.8. bəndinin** icrasındadır. Orada deyilir ki, *“elmi fəaliyyət sahəsində dövlət siyasətinin prinsipləri, məqsədləri və prioritetləri elm sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi və Azərbaycan Respublikasının elmi-texniki siyasətinin dünya elmi məkanında layiqincə təmsil olunması və təbliğ edilməsidir”*¹².

Monoqrafiyanın nəşriyyatsız elektron elmi yayımı olması haqqında

“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin” 3.1.5.3. bəndində *“Komissiya tərəfindən müəyyən edilən akademik nəşriyyatlarda”* dərc edilməsi tələbinə gəldikdə isə, bu tələb monoqrafiyaya aid edilə bilməz, çünki nəşriyyatsız elektron yayımıdır ([Qoşma 4](#)), **Rusiya Dövlət Kitabxanasının** (RDK) elektron bazasında açıq yayımda yerləşir. Dərc edilmə tarixi və yeri – **Moskva, 2023**.

Kitabxana İşini Haqqında Azərbaycan Respublikasının qanununun¹³ 3-cü maddəsinə görə kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri və dövlətin vəzifələri *“kitabxana işinin avtomatlaşdırılması və kitabxana fondlarının tədricən müasir informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi, elektron mübadilə sistemlərindən (internetdən və s.) istifadə və milli fondların həmin sistemlərdə əks olunmasıdır”*. Həmin qanunun 12-ci maddəsinə görə *“Kitabxana fondunun tərkibinə kitab, jurnal, qəzet, digər çap məhsulları, audiovizual, elektron və digər texniki vasitələrlə oxunan materiallar, əlyazmalar və başqa informasiya daşıyıcıları daxildir”*. Buna görə nəşriyyatsız elektron yayımları Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğundur.

Beləliklə, monoqrafiyanın nəşriyyatsız olaraq Moskvada 2023-cü ildə RDK ilə bağlanmış müqavilə əsasında dərc edildiyinə görə AAK tərəfindən müəyyən ediləsi

¹¹ URL: https://paradigmy34.ru/issues/2023_01/Ivanova.pdf

¹² URL: <https://e-qanun.az/framework/33488>

¹³ URL: <https://e-qanun.az/framework/5041>

heç bir şey yoxdur, yalnız bu yayımın faktını təsdiq etməlidir.

Monoqrafiyaya dair nəticə

Beləliklə, təqdim edilən monoqrafiya **“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin”** 3.1.5.3. bəndinin bütün tələblərinə cavab verir. Belə ki:

1. Monoqrafiyanın həmmüəllifi yoxdur;
2. Xarici dildə yazılıb;
3. Elmi müəssisənin (AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun) Elmi şurasının qərarı ilə çapa tövsiyə edilib ([Qoşma 12](#));
4. Doktorluq dissertasiyasını təkrarlamır;
5. Həcmi 521400 min işarədən ibarətdir, bu barədə rəsmi statistik hesabat əlavə olunur ([Qoşma 8](#)).
6. Monoqrafiya nəşriyyatsız elektron yayımıdır, RDK-nin bazasına daxildir və kataloquna salınmışdır.

Ümumi nəticə

Beləliklə, “Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin” 3-cü maddəsinin (“Professor elmi adının verilməsinə dair tələblər”) bütün tələblərini yerinə yetirdiyim üçün AAK, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının Vəsətətini icra etməli, verdiyi imtina qərarını ləğv etməlidir.

III.

AAK tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının və digər Qanunların pozulması haqqında

BİLDİRİŞ

Bildirirəm ki, AAK, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurası tərəfindən mənə sosiologiya elmləri üzrə professor elmi adının verilməsi haqqında *Vəsətəti icra* etməməklə:

1. **Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının;**
2. **Elm Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunun;**
3. **“Dövlət orqanlarında, dövlət mülkiyyətində olan və paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərdə və büdcə təşkilatlarında kargüzarlığın aparılmasına dair Təlimat”ın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanının;**
4. **Dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında, Azərbaycan Respublikasının Qanununun müvafiq maddələrini pozmuşdur.**

Bu barədə daha ətraflı izahat verirəm:

1. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının maddələrinin pozulması

Konstitusiyanın¹⁴ 149 (VII), eləcə də 68 (III) və 68 (IV) bəndinin pozulması haqqında Məhkəməyə təqdim etdiyim *İddia ərizəsində* izahat vermişəm.

2. Elmi nailiyyətlərin dəstəklənməsi və elmi fəaliyyətin stimullaşdırılması haqqında Qanunun maddələrinin pozulması

Elm haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 31-ci maddəsinə görə elmi işçilərin “31.1.3. *elmi fəaliyyətin obyektiv qiymətləndirilməsinə nail olmaq*” hüququ vardır və hüquqdan istifadə edərək nəzərinizə çatdırıram ki, alimin əsərlərinə digər xarici alim və tədqiqatçılar tərəfindən istinad verməsi onun dünyada tanınmasının göstəricisidir. Çünki elmdə tək-cə kitab ya da məqalə yazmaq və elmi tədbirlərdə iştirak etmək kifayət

¹⁴ URL: <https://www.e-qanun.az/framework/897>

deyil. Əsərlərin tanınması, elmi dairələr tərəfindən dəyərləndirilməsi, *reytinqin* yüksək olması məsələsi də önəmlidir. İstinad verilməyən və tanınmayan, eləcə də reytingi olmayan elmi fəaliyyətin dəyəri şübhəlidir. Bunu müəyyən etmək üçün beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləmə sistemləri (bazaları) vardır. Orada alimin elmi əsərlərinə istinad sayları təsdiq edilərək ümumi rəqəm müəyyən edilir. Buna **“H-indeks”** deyilir *“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin”* 3.1.5.4. bəndində görə elmi ada iddia edəninin humanitar və ictimai elmlər üzrə H-indeks ən azı beş olmalıdır.

Azərbaycan alimlərinin arasında *beynəlxalq* xülasələndirmə və indeksləmə sistemlərində H-indeksi yüksək olan alimlərin sayı azdır. **“Azərbaycanda elmin populyarlaşdırılması modeli”** mövzusunda tədbirdə AMEA Prezidenti İsa Həbibbəyli *“Azərbaycan elminin dünya reytinglərindəki mövqeyinə toxunub. O, ölkə alimlərinin akademik profillərinin azlığını və istinad sayının aşağı olmasını elmin populyarlaşdırılmasına mənfi təsir edən amillər kimi qiymətləndirib. Akademik bu sahədə səmərəliliyin artırılması məqsədilə işlərin beynəlxalq reyting təşkilatlarının prioritetlərinə uyğun aparılmalı olduğunu qeyd edib”*.¹⁵

Sizə bildirirəm ki, mən, reytingi yüksək olan nadir Azərbaycan alimlərimdənəm. **Google Scholar** beynəlxalq indeksləmə bazasının göstəricisinə görə **H-indeksim beşə bərabərdir**¹⁶ ([Qoşma 10](#)), mənim əsərlərimə bu günə qədər xarici alimlər və tədqiqatçılar tərəfindən 490 elmi istinad verilib. Buna görə *“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin”* 3.1.5.4. bəndində görə **H-indeksin yüksək olmasına görə mənə professor elmi adı verilməlidir**. Lakin AAK, reytingi yüksək olan Azərbaycan aliminə professor elmi adının verilməsinə süni maneələr yaradaraq Azərbaycan Respublikasının Elm Haqqında Qanunu pozmuş, nailiyyətlər əldə etmiş və Azərbaycan elmini dünyada populyarlaşdırmış alimi elmi adla stimullaşdırmaq əvəzinə həmin elmi adı almaq üçün süni maneələr yaradıb, insan hüquqlarını pozub, həvəsdən salaraq və elmi fəaliyyətini tanımayaraq gələcək elmi fəaliyyətinə ziyan yetirib.

AAK tərəfindən Qanunun pozulan maddələri aşağıdakılardır:

3.2.7. (Elmi fəaliyyət sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərindən biri) elmi araşdırmaların, o cümlədən fundamental və tətbiqi tədqiqatların əsas istiqamətlərinin müəyyən edilməsi və inkişafının stimullaşdırılmasıdır;

¹⁵ URL: <https://science.gov.az/az/news/open/24748>

¹⁶ URL: <https://scholar.google.ru/citations?user=SjodXsAAAAJ&hl=ru&user=SjodXsAAAAJ>

6.0.13. (Elmi fəaliyyət sahəsində dövlətin vəzifələrindən biri) **yüksək ixtisaslı elmi kadr hazırlığının və elmin nailiyyətlərinin stimullaşdırılması**, ölkənin maliyyə-iqtisadi imkanlarına uyğun olaraq elmi işçilərin, o cümlədən gənc alimlərin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması;

33.1. Dövlət elmin inkişafı, elmi məktəblərin yaradılması, elmi biliklərin yayılması və tanındılması, **elmi işçilərin əməyinin stimullaşdırılması**, yaradıcı gənclərin elmi fəaliyyətə fəal cəlb edilməsi məqsədilə müxtəlif sosial həvəsləndirmə vasitələrindən və mexanizmlərindən istifadə olunmasını təmin edir.

38.2. Elmi müəssisələrin və ali təhsil müəssisələrinin elmi işçilərinin və mütəxəssislərinin innovasiya fəaliyyətinin nəticələri elmi ekspertizadan keçirilir və **innovasiya fəaliyyətinin daşıyıcısı olan şəxs stimullaşdırılır**.

3. Elmi fəaliyyətdə innovasiyaların dövlət tərəfindən dəstəklənməsi haqqında Qanunun maddələrinin pozulması

Xəbər verirəm ki, araşdırdığım elmi sahə ölkəmizdə yeni (innovativ) və perspektivli olan **Sənayenin sosiologiyasıdır**. Bu elm sahəsi sənayeni və iqtisadiyyatı ictimai və humanitar elmlərlə vəhdətini təmin edir ki, bu da **Qanunun** 3.1.9. bəndinə görə elmi fəaliyyət sahəsində dövlət prinsiplərinə və prioritetlərə uyğundur. Qanuna görə, “*elmi innovasiya – elmi fəaliyyətin məzmun və vasitələrinin (tədqiqat metodları, üsulları və digər), elmi nəticə və məhsulların, həmçinin onların tətbiqi texnologiyalarının və istifadə üsullarının yenilik xarakterinə malik olmasıdır*” (1.0.13). **Qanunun** 32.1.7. bəndinə görə isə elmi işçilərin vəzifəsi “*isə daim öz elmi səviyyəsini, bilik və təcrübəsini yüksəltmək, elmi araşdırmalara yaradıcı (kreativ) yanaşmaq, innovasiyaları dəstəkləmək, elmi məqalələr nəşr etdirməkdir*”.

“Sənayenin sosiologiyası” elm sahəsi Azərbaycanda ilk dəfə mənim tərəfimdən araşdırılır. Tədqiqatlarım Azərbaycanın Qaz sənayesinin və Kommunal infrastrukturunun sosiologiyası sahəsində aparılır və bu da ölkəmizin sosioloji elmində yenilikdir. Tədqiqatlarımın nəticəsi olaraq mənim tərəfimdən yerli və xarici elmi yayımlarda silsilə məqalələr yayımlanıb, elmi konfranslarda məruzələr edilib. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının qərarı ilə 2020-ci ildə dərc edilmiş “**Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosioloji araşdırma**” adlı monoqrafiya (Məhkəməyə təqdim edilib) arxiv materiallarının əsasında yazılmış və bu sahədə tədqiq edilmiş ilk elmi əsərdir.

Lakin AAK formal bəhanələrlə Azərbaycanda ilk dəfə inkişaf etdirdiyim

innovativ olan “Sənayenin sosiologiyası” elm sahəsinin gələcəyinin qarşısını alır; ilk dəfə Qaz sənayesinin sosioloji tədqiqat aparıldığı, ölkəmizin rəsmi qurumları və xarici elmi dairələri tərəfindən tanınmış (bu barədə Məhkəməyə təqdim edilən *Ərizədə* ətraflı yazmışam) monoqrafiyanı hesaba almır, formal bəhanələrlə mənə professor elmi adının alınmasına imkan verilmir. Bu kimi əməllər qanun pozuntusu və Azərbaycan elminə vurulan ağır zərbələrdir. Çünki dövlət qurumunun məmurları tərəfindən belə münasibətlə rastlaşan alimlərin faydalı elmi fəaliyyətlə məşğul olması imkansız olur, onlar həvəsdən düşür, dünya səviyyəsində fəaliyyət göstərə bilmir.

AAK rəsmilərinin özləri də innovativ tədqiqatların əhəmiyyəti haqqında rəsmi bəyanatlar verirlər¹⁷. Lakin həmin sözləri əməldə həyata keçirilmir, **Qanunu** pozulur.

AAK tərəfindən Qanunun pozulan maddələri aşağıdakılardır:

3.1.5. *(Elmi fəaliyyət sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərindən biri) elmin və **elmi-innovasiya fəaliyyətinin prioritetliyidir;***

3.3.14. *(Elmi fəaliyyət sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərindən biri) elmi kadr hazırlığının səmərəliliyinin yüksəldilməsi və **ölkənin elm və innovasiya potensialının gücləndirilməsidir;***

3.4.4. *(Elmi fəaliyyət sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərindən biri) elmi **innovasiya tipli tədqiqatların üstün mövqeyinin ayrı-ayrı elmi istiqamətlərin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında yeni elmi nəticələrin əldə olunmasının təmin edilməsidir.***

4. Azərbaycan elminin xaricdə təmsil olunması haqqında Qanunun maddələrinin pozulması

*Elm Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 3.2.8. bəndinə görə elm sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədlərindən biri “**elm sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi və Azərbaycan Respublikasının elmi-texniki siyasətinin dünya elmi məkanında layiqincə təmsil olunması və təbliğ edilməsidir**”.*

Buna dair bildirim ki, mənim tərəfindən AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının qərarı ilə 2020-ci ildə dərc edilmiş **“Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosioloji**

¹⁷ Famil Mustafayev: “Elmi tədqiqat işlərinin sənayenin, biznesin və innovasiya iqtisadiyyatının çağırışlarına fokuslanması günün tələbidir”. URL: <https://science.gov.az/az/news/open/17016>

araşdırma” adlı monoqrafiya 2023-cü ildə rus dilinə tərcümə edilmiş, mənimlə imzalanmış rəsmi *müqavilə* əsasında **Rusiya Dövlət Kitabxanasının** elektron bazasına daxil edilmişdir və hazırda açıq yayımdadır.

“İdarəçiliyin, iqtisadiyyatın və hüququn paradigmaları” (№1, 2023, səh. 34-42) jurnalında (Rusiya Prezidenti yanında Rusiya Xalq Təsərrüfatı və Dövlət Qulluğu Akademiyasının jurnalıdır) monoqrafiyaya müsbət elmi rəy dərc edilmişdir.

Mənim tərəfindən professor elmi adını almaq üçün AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Vəsətətini icra etməməklə AAK Qanunun 3.2.8. bəndini pozmuş olub, çünki onun əsasında xaricdə dərc edilən, Azərbaycan Respublikasının elmi-texniki siyasətinin dünya elmi məkanında layiqincə təmsil edən və xarici elmi qurumları tərəfindən tanınan monoqrafiya durur.

Həmçinin burada qeyd edirəm ki, AAK-ın bu kimi hərəkəti Azərbaycan elminə ziyan vurur, alimləri yüksək keyfiyyətli və xaricdə təmsil edə biləcək tədqiqatlar aparmasının qarşısında əngəllər yaradır, onları həvəsdən salır, fəaliyyətlərini mənasız edir.

5. Azərbaycançılıq üzrə tədqiqatların dövlət tərəfindən dəstəklənməsi haqqında Qanunun maddələrinin pozulması

Elm Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunun 6-cı maddəsinə görə Elmi fəaliyyət sahəsində dövlətin vəzifələrindən biri *“6.0.7. Azərbaycanşünaslıq istiqamətində aparılan tədqiqatların prioritetliyinin və həyata keçirilməsinin təmin edilməsidir”*.

AAK-a elmi ad almaq üçün təqdim edilən **“Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosioloji araşdırma”** adlı monoqrafiya azərbaycanşünaslıq istiqamətində aparılan tədqiqatların nəticəsidir. İlk dəfə olaraq arxiv materialları əsasında ölkəmizin qaz təsərrüfatının tarixi-sosioloji aspektləri araşdırılmışdır. Monoqrafiyanın **əhəmiyyətini** SOCAR-ın **“Qaz İxrac” idarəsi** və **“Azəriqaz” İstehsalat Birliyi** AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutuna göndərdikləri məktublarda təsdiq etmişdir. Həmçinin tədqiqat xaricdə dərc edilib, elmi dairələr tərəfindən tanınmışdır. Bu da Azərbaycan haqqında gerçəkliklərin dünyada yayılmasıdır.

Lakin, buna baxmayaraq elm üzrə dövlət siyasətini yeridən qurumlardan biri olan AAK, Qanunun maddəsinə pozaraq azərbaycanşünaslıq üzrə uğurlu tədqiqatı qeydə almır, onun müəllifinə professor elmi adını verməkdən imtina edir.

6. Kargüzarlığın aparılmasına dair Fərmanın maddələrinin pozulması

AAK, “**Dövlət orqanlarında, dövlət mülkiyyətində olan və paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərdə və büdcə təşkilatlarında kargüzarlığın aparılmasına dair Təlimat**”ın təsdiq edilməsi haqqında **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanının** maddələrini pozmuşdur. Belə ki, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun mənə professor elmi adının verilməsi haqqında qaldırdığı *Vəsətəti* qanunvericiliklə nəzərdə tutulan qaydada icra etməkdən imtina etmişdir. Bu da onların Məhkəməyə təqdim edilən Etirazlarında etiraf edilib.

Fərmanın bəndlərinə görə hər bir dövlət orqanı daxil olan sənədi qeydiyyatdan keçirməli, dərkənlə təsdiq etməli, aidiyyəti bölmələrə göndərməli və sənədi göndərən təşkilata rəsmi cavab verməlidir. Buna zidd olaraq AAK, bu qaydaların heç birinə riayət etməmişdir.

AAK tərəfindən Fərmanın pozulan maddələri aşağıdakılardır:

24. *Sənəd, ona rəsmi xarakter və hüquqi qüvvə verilməsi məqsədilə rəsmiləşdirilməlidir. Rəsmiləşdirmə sənədin imzalanması, təsdiq edilməsi, qeydə alınması və ona möhür vurulması vasitəsilə həyata keçirilir;*

90. *Daxil olmuş sənədlər qeydə alındıqdan və qeydiyyat ştampında nömrə qoyulduqdan sonra baxılmaq üçün təşkilatın və ya struktur bölməsinin rəhbərliyinə verilir;*

92. *Baxılmanın nəticələri , bir qayda olaraq, sənədlərdə 6.38-90 dövlətlərarası standart ilə ayrılan yerdə (mətndən əvvəl yuxarı sol hissədə) müvafiq olaraq təşkilatın rəhbəri, onun müavini və ya struktur bölməsinin rəhbəri tərəfindən yazılan dərkənardə əks olunur. Dərkənlərdə sənədlərin icra xarakteri və icraçıları haqqında aydın və qəti göstəriş olmalıdır;*

93. *Daxil olmuş sənədlər rəhbərlik tərəfindən baxıldıqdan sonra dərkənar mətninin qeydiyyat vərəqəsinə köçürülməsi və lazımi hallarda nəzarətə götürülməsi üçün kargüzarlıq xidmətinə qaytarılaraq təyinat üzrə göndərilir;*

128. *Sənəd ancaq orada qaldırılan məsələlər həll olunduqda və sənəd göndərənə mahiyyətə cavab verildikdə icra edilmiş sayılır.*

7. Dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında Qanunun maddələrinin pozulması

Nəzərinizə çatdırıram ki, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının mənə professor elmi adının verilməsi haqqında qaldırdığı *Vəsətəti* Qanunvericiliklə nəzərdə tutulan qaydada icra etməkdən imtina etməklə AAK, mənim şərəf və ləyaqətimə və işgüzar nüfuzuma xələl gətirmiş, çünki bu olay həmkarlarımla arasında mənim fəaliyyətim haqqında sualların yaranmasına səbəb olmuşdur.

Məsələ burasındadır ki, məni yüksək səviyyəli peşəkar alim və xaricdə Azərbaycan elmini təmsil edə bilən tədqiqatçı kimi tanıyırlar. AAK-ın, Qanunları pozaraq mənim haqqımda qaldırılan *Vəsətəti* heç bir izah vermədən geri qaytarması mənim hüquqlarımla pozulmasından əlavə elmi dairələrdə müxtəlif sualların və fəaliyyətim haqqında şübhələrin yaranmasına səbəb olmuşdur. Bundan başqa AAK, əsassız olaraq və qanunvericiliyi pozaraq mənim sənədlərimi İnstitutumuza qaytarmaqla *Vəsətəti* qaldıran AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasına qarşı hörmətsizlik göstərmiş, onun nüfuzuna xələl gətirmişdir.

Həmçinin AAK, **Azərbaycan Respublikasının Elm haqqında Qanununu** pozaraq mənim elmi nailiyyətlərimi və innovativ tədqiqatlarımla saymır, onları rədd edir. Bu da mənim bir alim kimi şərəf və ləyaqətimə, eləcə də işgüzar nüfuzuma xələl gətirir.

Burada yazılanları AAK-a dəfələrlə yazmışam və onlardan qanunvericiliyə uyğun olaraq qoyulmuş problemə cavab gözləmişəm. Lakin bu idarənin rəhbərliyi mənə heç bir konkret cavab vermir, yalnız *“professor elmi adı elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində verilir”* sözlərini yazır və bu sözləri 11.06.2019-cu il tarixli **“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnaməyə”** aid edir. Halbuki mən onlara dəfələrlə yazmışam ki, bu sözlər həmin Əsasnaməyə 27.11.2022-ci ildə əlavə edilib və geriye işlədilə bilməz. Dövlət idarəsi həqiqətə uyğun olmayan cavablar verdiyinə görə məsuliyyət daşmalıdır.

Bundan da nəticə çıxarıram ki, AAK mənə qəsdən həqiqətə uyğun olmayan cavablar yazır, istehza edir və məni ələ salır. Bunu da rəsmi dövlət idarəsi tərəfindən etik davranış qaydalarının, habelə mənim insan və vətəndaş hüquqlarımla pozulması kimi qiymətləndirirəm. Eyni zamanda belə cavabları Azərbaycan elminə zərbə kimi dəyərləndirirəm. AAK-ın cavab məktublarını ([Qoşma 9](#)) təqdim edirəm.

AAK tərəfindən Qanunun pozulan maddələri aşağıdakılardır:

6.2. *Dövlət qulluqçusu dövlət qulluğu ilə bağlı vəzifələrin icrası ilə bir araya sığmayan və onun adına xələl gətirə biləcək, habelə dövlət orqanının nüfuzunu aşağı sala biləcək hərəkətlərə yol verməməlidir.*

8.1. *Dövlət qulluqçularının fəaliyyəti insanların hüquq, azadlıq və qanuni maraqlarının təmin olunmasına (qorunmasına və müdafiəsinə) xidmət etməlidir.*

8.2. *Dövlət qulluqçusu insanların hüquq və azadlıqlarını, qanuni maraqlarını pozan, onların şərəf, ləyaqət və işgüzar nüfuzunu ləkələyə biləcək qərarlara və hərəkətlərə (və ya hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.*

Nəticə

AAK tərəfindən Qanunların pozulan bəndləri aşağıdakılardır:

1. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası¹⁸: 149 (VII), 68 (III) və 68 (IV);

2. Elm Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu:¹⁹

a) elmi fəaliyyətin stimullaşdırılması və elmi nailiyyətlərin dövlət tərəfindən dəstəklənməsi haqqında 3.2.7, 6.0.13, 33.1, 38.2;

b) elmi fəaliyyətdə innovasiyaların dövlət tərəfindən dəstəklənməsi haqqında 3.1.5, 3.3.14, 3.4.4;

c) Azərbaycan elminin xaricdə təmsil olunması haqqında 3.2.8;

d) *Azərbaycançılıq üzrə tədqiqatların dövlət tərəfindən dəstəklənməsi* haqqında 6.0.7.

3. “Dövlət orqanlarında, dövlət mülkiyyətində olan və paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərdə və büdcə təşkilatlarında kargüzarlığın aparılmasına dair Təlimat”ın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı²⁰:

a) sənədlərin rəsmiyyətə salınması və onlara hüquqi qüvvə verilməsinə dair 24;

b) sənədlərin müvafiq struktur bölməsinin rəhbərliyinə göndərilməsinə dair 90 və 93;

c) sənədlərin təsdiq edilməsinə dair 92;

¹⁸ URL: <https://www.e-qanun.az/framework/897>

¹⁹ URL: <https://e-qanun.az/framework/33488>

²⁰ URL: <https://e-qanun.az/framework/2284>

d) Sənədə cavab verməklə icra edilməsinə dair 128.

4. Dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında, Azərbaycan Respublikasının Qanunu²¹

Etik davranışa dair 6.2, 8.1 və 8.2.

Beləliklə, **Qanunların 20 bəndi pozulmuşdur**. Hesab edirəm ki, məhkəmə bu çoxsaylı pozuntuları, cavabdehin bu məsələ ilə bağlı vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətlərini aşmalarını, vəzifələrindən sui-istifadə etmələrini, Azərbaycan elminə ziyan vurmalarını və alimin insan hüquqlarını pozmalarını nəzərə alaraq ədalətli qərar verəcək. Bu məsələnin hərtərəfli araşdırılması və ədalətli qərarın verilməsi həm də ona görə vacibdir ki, AAK gələcəkdə digər alimlərə və elmi müəssisələrin fəaliyyətinə qarşı qanun pozuntusuna yol verməsin, Azərbaycan elminə ziyan vurmasın, onun geriləməsinə və durğunluğuna səbəb olmasın.

---

²¹ URL: <https://e-qanun.az/framework/13685>

IV.

İstisna hallarda hallarda professor elmi adının elmi dərəcə olmadan verilməsi imkanları haqqında

BİLDİRİŞ

AAK, mənə professor adını verməkdən imtina fəlsəfə elmləri doktoru olaraq sosiologiya elm sahəsi üzrə iddiamla əsaslandırmağa çalışır. Sizə bildirirəm ki, müstəsna hallarda professor elmi adı elmi dərəcə olmasa da verilə bilər. Bu barədə **Elm haqqında Azərbaycan Respublikası Qanununda** belə deyilmişdir:

18.3. Elmi dərəcəsi olan, habelə Azərbaycan Respublikasında elmi müəssisə və təşkilatlarda, ali təhsil müəssisələrində mədəniyyət, incəsənət, memarlıq, hərbi, bədən tərbiyəsi və idman sahəsində uzun müddət qüsursuz çalışan və əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edən, lakin elmi dərəcəsi olmayan elmi və pedaqoji kadrlara müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada dosent və professor elmi adları verilir.

Sosiologiya elmi üzrə nailiyyətlərim və elmdə innovativ sahələri kəşf etdiyim haqqında Məhkəməyə ətraflı məlumat vermişəm. Bu da həmin istisnanın mənim işimə aid edilməsini mümkün edir və yuxarıda göstərdiyim Qanunların bəndləri bunu hətta vacib edir. Çünki Elm haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 31-ci maddəsinə görə mənim, elmi işçilərin *“31.1.3. elmi fəaliyyətin obyektiv qiymətləndirilməsinə nail olmaq”* hüququ vardır. Bu barədə mən, AAK rəhbərliyinə yazılı müraciət etmişdim, lakin heç bir nəticə əldə etmədim. Bununla da AAK, Azərbaycan elminə ziyan vuraraq perspektiv elmi istiqaməti kəşf edən və uğur qazanmış alimə elmi ad verməkdən imtina edir, bu istisnanı tətbiq etmir, Qanunun həmin bəndini və mənim insan hüquqlarımı kobud surətdə pozur.

Araşdırdığım elm sahəsinin mədəniyyət problemlərinə aid olması

Bildirirəm ki, cəmiyyətdə gedən prosesləri araşdırdığına görə *sosiologiyanın* əsasında **mədəniyyət** problemləri durur. Sosiologiyanın klassiklərindən biri olan **Maks Veber** onu mədəniyyət problemləri çərçivəsində tərif edirdi. Onun tərifinə görə *“İnsan həyatında baş verən hadisələri mədəni əhəmiyyəti baxımından nəzərdən keçirən elm sahələrinə mədəniyyət elmləri deyirikse, bizim anlayışımıza görə sosiologiya da bu*

kateqoriyaya aiddir"²². Sosiologiya ilə mədəniyyət problemlərinin eyniliyi müxtəlif problemlərə **sosiomədəni yanaşmalarda** da özünü göstərir. Bu yanaşma sosiologiya elminin daha bir görkəmli nümayəndələrin biri olan **Pitirim Sorokin** tərəfindən "*Sosial və mədəni dinamika*" əsərində irəli sürülmüşdür²³. Onun nəzəriyyəsində *mədəni* və *sosial* proseslər ***birlik*** təşkil edir.

Təqdim edilən monoqrafiya **Sənaye sosiologiyası (Industrial sociology)** elminə aiddir. Bu elm fənlərarasıdır və əsasən **mədəniyyət** problemləri üzərində qurulur. **Böyük Rusiya Ensiklopediyasının** verdiyi tərifə görə **Sənaye sosiologiyasında** araşdırılan mövzular "*sənaye cəmiyyətində işçilərin sosial vəziyyəti və sosial rolları, işçilərin əmək və iqtisadi davranışı, istehsalda sosial münaqişələr, əmək motivasiyası, təşkilat və iş mədəniyyəti, texnoloji və sosial tərəqqinin ilkin şərtləri və nəticələri, istehsalın səmərələşdirilməsi*"²⁴ kimi sahələri əhatə edir. İşçilərin əmək yerində davranışı, sosial durumu, iş mədəniyyəti, eləcə də istehsalatda münaqişələr və onların çözülməsi, sağlam münasibətlərin saxlanması, əməyin səmərələşdirilməsi və başqa bu kimi məsələlər məhz **sosiomədəni yanaşmada** araşdırılır və **mədəniyyətin** ayrılmaz hissəsidir.

Monoqrafiyanın digər qisminin "Memarlığın sosiologiyası" bölümünə aid olması

Eyni zamanda, qaz sənayesində gedən proseslərə həsr olunduğuna görə təqdim edilmiş monoqrafiyada **memar-tikinti sahəsinə** aid olan məqamlar da vardır. Memarlıq isə təkcə binaların xarici görünüşünə deyil, həm də onların daxili kommunikasiyalarına aid edilərək tikinti sahəsi ilə sıx bağlıdır. "**Memarlıq insanların istirahəti və fəaliyyəti üçün tələb olunan məkan mühitini əmələ gətirən bina və qurğulardır. Memarlıq sənəti isə bina, körpü, qəsir və digər tikililərin etibarlılıq və qanunlarına uyğun olaraq yaradılması sənətidir.**"²⁵ Həmin "**qurğulardan**" və "**digər tikililərdən**" biri də qaz infrastrukturu və kommunikasiyalarıdır.

²² Veber M. Sosial elmlər və sosial siyasət sahəsində biliyin "obyektivliyi" // Kulturologiya. XX əsr. Antologiya. M., 1995. S.557.

²³ Sorokin P. Social and Cultural Dynamics. New-York, 1957.

²⁴ URL: <https://old.bigenc.ru/sociology/text/2011207>

²⁵ Memarlıq // "Azərbaycan" portalı. URL: https://www.azerbaijans.com/content_925_az.html

Həmçinin **“Memarlığın sosiologiyası”** adlanan elm sahəsi də vardır və dünya elmi edəbiyyatında yer almışdır²⁶. Onun vəzifələrindən biri memarlığın sosial əlaqələrin yaranması və inkişafına təsirinin araşdırılmasıdır. Bu barədə də **monoqrafiyanın** xülasəsində deyilmişdir ki, *“Azərbaycanın qazlaşdırılmasının nəticəsində insanların məişəti rahatlaşmış; ictimai həyat, eləcə də insanların yaşayışı və dünyagörüşü dəyişmiş, enerji təchizatı problemləri çözülmüş, ekoloji problemlərin böyük bir hissəsi həll edilmişdir”*.

Nəticə

Beləliklə, mənim fəaliyyətimin mədəniyyət və memarlıqla əlaqəli olduğuna görə mənə qanunla nəzərdə tutulmuş istisna tətbiq edilməlidir. Yəni sosiologiya elm sahəsi üzrə elmi dərəcəm yoxdursa da nailiyyətlərimi nəzərə alaraq mənə bu sahədə professor adı verilməlidir. Bunu etməkdən imtina edən AAK Qanunu pozur. Buna görə Məhkəmədən xahiş edirəm istisna hal kimi mənə professor adının verilməsindən imtina edilməsinin səbəblərini araşdırsın və Azərbaycan elminin inkişafını təmin etmək, eləcə də Qanunvericiliyin müvafiq bəndini icra etmək üçün ədalətli qərar qəbul etsin.

---

²⁶ Örnəklər:

1. Vilkovski M. B. Memarlığın sosiologiyası. Moskva: Rus avangardı, 2010, 592 səh. [Вильковский М.Социология архитектуры. – М.: Фонд «Русский авангард», 2010. – 592 с.]

URL:https://ssa-rss.ru/files/File/publ/SA_single_all.pdf

2. Paul Jones. Memarlıq Sosiologiyası: İdentikliyin qurulması . Liverpul unversiteti yayımları. , 2011, 194 səh. [Paul Jones. The Sociology of Architecture: Constructing Identities. Liverpool University Press, 2011, 194 p.]

URL:<https://www.amazon.com/Sociology-Architecture-Constructing-Identities/dp/1846310776>

V.

Mütəxəssisin təsdiqini gecikdirilməsinə dair Vəkil sorğusuna AAK tərəfindən verilən izahata**CAVAB**

Məhkəməyə təqdim etdiyim İddia ərizəsində göstərmişdim ki, AAK mənim tərəfimdən hazırlanan mütəxəssisin dissertasiyasını müdafiədən 1 ildən sonra təsdiq etmişdir. Halbuki bunu **“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin” 6.7. və 6.8. bəndlərinə** görə ən gec 6 aydan sonra etməli idi. Buna görə də mən, vaxtında professorluq iddiasını qaldıra bilmədim. AAK-a bunu izah etməyimə baxmayaraq mənə rədd cavabı verilmişdir. Lakin bu halda **Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 68.III və 68.IV bəndinə görə AAK mənə ziyan vurmuş və buna görə məsuliyyət daşmalıdır.**

Bu məsələyə aydınlıq gətirmək üçün mənim vəkili Elmar Süleymanov AAK-a **Sorğu** göndərmiş və ona cavab verilmişdir ([Qoşma 13](#)). Cavabda deyilir ki, həmin mütəxəssisə Qanunvericiliyə uyğun olaraq altı aydan sonra imtina cavabı verilmişdir. Lakin həmin mütəxəssis bu qərarla razılaşmamış, *Apelyasiyaya şurasına* müraciət etmiş və onun işinə yenidən baxılmışdır. Nəticədə *Apelyasiya şurası*, öncə verilmiş imtina qərarını ləğv etmiş, ona elmi dərəcənin verilməsi haqqında yeni qərar qəbul etmişdir. AAK-ın Kollegiyası *Apelyasiya şurasının* müsbət qərarını 16.12.2022-ci il tarixində təsdiq etmiş və mütəxəssis elmi dərəcə almışdır.

Lakin bu hadisə mənim İddiamı qüvvədən salmır. Çünki belə olsa da, yenə də AAK-ın təqsiri üzündən vaxtında professorluğa iddiamı qaldıra bilməmişəm. Apelyasiya şurası öncəki qərarın qüvvədən düşməsi haqqında qərar veribse, deməli AAK-ın ekspertləri və rəhbərliyi imtina qərarını səhv veriblər, səriştəsizlik, peşəkarsızlıq, səhlənkarlıq ya da qərəzlilik göstəriblər. Apelyasiya şurası isə bunu aradan qaldıraraq və mütəxəssisi elmi ad almağa layiq bilib.

Buna görə də mənim iddiam qüvvədə qalır. AAK ekspertlərinin səhv qərar verməsi üzündən mən professorluq iddiasını 26.11.2022-cü il tarixində **“Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamənin” 1.3 bəndinə** edilmiş düzəlişdən qabaq qaldıra bilməmişəm. Bunu AAK-a bildirsəm də rədd cavabı almışam. Buna görə **Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 68.III və 68.IV bəndinə** görə AAK-ın hərəkəti mənə ziyan vurmuş olub və bu qurum buna görə məsuliyyət daşmalıdır.

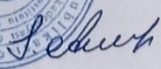
VI.**Yazılı İzahata qoşulmuş sənədlərin****SİYAHISI**

1. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutu tərəfindən verilmiş iş stajını təsdiqləyən arayış (əsl);
2. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun elmi katibinin təsdiqlədiyi elmi işlərin siyahısı;
3. Monoqrafiyanın Rusiya Dövlət Kitabxanasının elektron bazasına daxil edilməsi haqqında müqavilə (surəti);
4. Monoqrafiyanın Rusiya Dövlət Kitabxanasının kataloquna daxil edilməsini təsdiqləyən internet səhifəsinin surəti;
5. SOCAR-ın "Qaz İxrac" idarəsinin AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutuna monoqrafiya haqqında göndərdiyi rəyi (surəti, 1 səhifə);
6. Azəriqaz İB-nin monoqrafiya haqqında AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutuna monoqrafiya haqqında göndərdiyi rəyi (surəti, 2 səhifə);
7. İqtisad elmləri doktoru, professor, Volqoqrad İdarəetmə İnstitutunun dövlət idarəçiliyi və idarəetmə kafedrasının professoru Tatyana İvanovanın "Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosioloji araşdırma" adlı monoqrafiyaya "Paradiqmı upravleniya, ekonomiki i prava" jurnalında dərc etdiyi rəyi;
8. Antiplagiat sistemindən monoqrafiyanın statistikasını;
9. AAK-ın mənim şikayətlərimə cavab məktubları;
10. H-indeksimin beşə bərabər olmasını sübut edən beynəlxalq indeksləmə sisteminin səhifəsi;
11. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi Şurasının Vəsətəti;
12. Monoqrafiyanın dərc edilməsinə dair AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi şurasının qərarı;
13. Vəkil sorğusuna AAK-ın cavabı.

VII.
QOŞULMUŞ SƏNƏDLƏR

Qoşma 1

<p>AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI FƏLSƏFƏ VƏ SOSIOLOGİYA İNSTITUTU</p> <p>1143 Bakı, Hüseyn Cavid prospekti, 115 Tel: (99412) 537 11 39 E-mail: direktor@phill.science.az</p>		<p>AZERBAIJAN NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES INSTITUTE OF PHILOSOPHY AND SOCIOLOGY</p> <p>1143 Baku, Husseyn Javid av., 115 Phone: (99412) 537 11 39 E-mail: direktor@phill.science.az</p>
№ 8-1-10/2-17/2023		«19» may 2023-cü il
<p>ARAYIŞ</p> <p>Verilir, f.e.d., dos. Əlizadə Aydın Arif oğluna ondan ötrü ki, o, həqiqətən 2003- cü il iyun ayının 02-dən AMEA-nın Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunda işləyir.</p> <p>22.10.2018-ci il tarixindən bu günə kimi AMEA-nın Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunda "Sosiologiya" şöbəsində baş elmi işçi vəzifəsində çalışır. (AMEA sistemində ümumi iş stajı 20 ildir)</p> <p>Arayış: Bakı İnzibati Məhkəməsinə təqdim edilmək üçün verilir.</p>		
<p>İnstitutun Baş direktor f.e.d.,prof. İ.R.MƏMMƏDZADƏ</p>		
<p>İnsan resursları şöbəsinin müdiri S.Ə.AĞAQLIYEVA</p>		

Qoşma 2

Fəlsəfə üzrə elmlər doktoru Aydın Arif oğlu Əlizadənin dərc olunmuş elmi və tədris-metodik işlərinin

SİYAHISI

Sıra nömrəsi	İşin tam adı	İşin növü (elmi və tədris-metodik işlər)	İşin çap və ya dərc olunduğu nəşrin adı, yeri	Elmi nəşrin tarixi	Elmi nəşrin nömrəsi	İşin həcmi (işarə sayı) və sahifəsi	Həmmüəllif	Elmi nəşrin daxil olduğu beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləmə sistemlərinin adı (internetdəki mənbənin linki göstərilməklə)
1.	Проблемы современного исламского мировоззрения	Polemik kitab	Bakı: təknur	2010	ISBN: 978-9952-445-11-9	i.s. 424,983, s. 238	—	AMEA http://alizadeh.narod.ru/book/ks/dialogue/contents.html
2.	Türk-öğüz sanətində və dünya inanclarında koyun resimleri	Konfrans materialları	Eskişehir: Türk Dünyası Kültürel Uluşararasi Sempozyumu	2013	—	i.s. 11,776, s. 177-184	—	OSMANQAZI UNINERSİTESİ https://turuz.com/storage/Tu rkologu/2018/2997-Turk Dunyasi Kultur el Deg herleri Uluşararasi S impoz yumu-2013-Eskişehir- Bildiriler Kitabı-2014-895.pdf
3.	La religione nell'Azerbaijan contemporaneo	Məqalə	Pisa: Religioni e societa	2016	ISBN: 978-XXXXI,84	i.s. 9.500, s. 41-46	R. Mustafayev	WEB OF SCIENCE https://www.torrossa.com/en/resources/an/3125489
4.	Социология религии в Азербайджане.	Məqalə	Sankt-Peterburq: Социология религии. Энциклопедический словарь	2016	ISBN: 978-99096527-7-5	i.s. 3937 s. 393-394	E. Semədov	https://search.rsl.ru/record/01009974034

Müəllif

AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi Şurasının
katibi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

A. Əlizadə

Seyhinə Arif qızı Hasanova

27

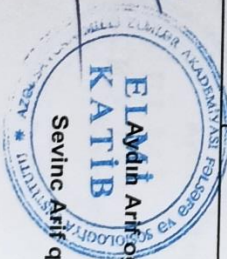
Fəlsəfə üzrə elmlər doktoru Aydın Arif oğlu Əlizadənin dərc olunmuş elmi və tədris-metodik işlərinin
SİYAHISI

Sıra nömrəsi	İşin tam adı	İşin növü (elmi və tədris-metodik işlər)	İşin çap və ya dərc olunduğu nəşrin adı, yeri	Elmi nəşrin tarixi	Elmi nəşrin nömrəsi	İşin həcmi (işarə sayı) və sahifəsi	Həmmüəllif	Elmi nəşrin daxil olduğu beynəlxalq indeksləşmə sistemlərinin adı (internetdəki mənbənin linki göstərilməklə)
5.	İslam: Tarix, Fəlsəfə və Hüquq	Ensiklopedik lüğət	Bakı: 3 saylı mətbəə	2016	ISBN: 5-89968-070-9	i.s. 978,751, s. 400	E. Səmədov	AMEA https://ebooks.az/book/hv4svNRF.html
6.	Dadaş Həsənovun Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpası uğrunda mübarizəsi	Konfrans materialı	Bakı: AXC-nin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş beynəlxalq elmi konfransının materialları	2018	ISBN: 978-9952-8142-7-9	i.s. 43,671, s. 554-561	—	http://alizadeh.narod.ru/konfrans/cumhuriyyet-100-1.pdf
7.	Исламское реформационное мировоззрение в контексте проблем Тюркского Мира	Konfrans materialları	Bişkek: İslam в современном светском государстве	2019	ISBN: 978-9967-08-796-	i.s. 16,609, s. 240-249	—	AAK (QIRĞIZSTAN), DİNİ İŞLƏR ÜZRƏ DÖVLƏT KOMİTƏSİ http://religion.gov.kg/storage/uploads/file/2018.pdf
8.	1953-1962-ci illərdə mənzil-kommunal tikintisi və təmiri: tarixi-sosioloji aspekt	Məqalə	Bakı: Memar. Elmi analitik-informasiya jurnalı	2019	№ 22	i.s. 32,035, s. 98-104	—	AAK https://drive.google.com/file/d/1P8nUoNlBZOieVeCzdUxpBSDV4aDDView

Müəllif

AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Elmi Şurasının
katibi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

A. Arif

Aydın Arif oğlu Əlizadə
KATİB
Sevinc Arif qızı Həsənova

Felsefə üzrə elmlər doktoru Aydın Arif oğlu Əlizadənin dərc olunmuş elmi və tədris-metodik işlərinin

Sıra nömrəsi	İşin tam adı	İşin növü (elmi və tədris-metodik işlər)	İşin çap və ya dərc olunduğu nəşrin adı, yeri	Elmi nəşrin tarixi	Elmi nəşrin nömrəsi	İşin həcmi (işə sayı) və səhifəsi	Həmmüəllif	Elmi nəşrin daxil olduğu beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləmə sistemlərinin adı (internetdəki mənbənin linki göstərilməklə)
13.	Red Terror in Azerbaijan: The Case of the "Reserve Rightwing Trotskyite Center of the Counterrevolutionary Nationalist Organization" (1938-1956)	Məqalə	İstanbul: Journal of Universal History Studies (JUHIS)	2021	c. 1, № 4	i.s. 26.561, s. 54-66	—	DERGİPARK, CITE FACTOR https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1679731
14.	Azərbaycanın bağımsızlığına kavuşması üçün Gizli Müsavət'in verdiyi mücadele üzərinə bir araşdırma (1920-1926)	Məqalə	İstanbul: Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2021	c. 13, № 3	i.s. 24.919, s. 663-678	—	DERGİPARK, DOAJ https://dergipark.org.tr/tdo/download/article-file/1610546
15.	Azərbaycan dilinin dövlət dili elan edilməsi və onun xalq təsərrüfatı sahələrində tətbiqi (1956-1959)	Məqalə	Bakı: Elmi əsərlər	2022	№1 (38)	i.s. 25.099, s. 37-45	—	AAK http://philosophy.edu.az/index.php?newsid=1829

Müəllif

A. Əlizadə

Aydın Arif oğlu Əlizadə

AMEA Felsefə və Sosiologiya İnstitutunun Elmi Surasının katibi, felsefə üzrə fəlsəfə doktoru

A. Əlizadə

Seyrinc Arif qızı Hasanova

30

Fəlsəfə üzrə elmlər doktoru Aydın Arif oğlu Əlizadənin dərc olunan elmi və tədris-metodik işlərinin
SİYAHISI

Sıra nömrəsi	İşin tam adı	İşin növü (elmi və tədris-metodik işlər)	İşin çap və ya dərc olunduğu nəşrin adı, yeri	Elmi nəşrin tarixi	Elmi nəşrin nömrəsi	İşin həcmi (işarə sayı) və sahifəsi	Həm-müəllif	Elmi nəşrin daxil olduğu beynəlxalq külasələndirmə və indeksləmə sistemlərinin adı (İnternetdəki mənbənin linki göstərilməklə)
9.	XX əsrin ortalarında Azərbaycanca su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin tarixi-sosiooloji təhlili	Məqalə	Bakı: Su problemləri elmi və texnologiyalar	2019	№ 1(13)	i.s. 13.556, s. 75-88	—	https://www.sukanal.az/wp-content/uploads/2019/09/JournaL-N1-2019-.pdf AAK
10.	Azərbaycanda siyasi repressiyalar tarixindən	Konfrans materialları	Bakı: Qafqazda dövlətlərarası münasibətlər: 100 il əvvəl və müasir dövr (məruzələr toplusu)	2019	—	i.s. 30.605, s. 90-96	—	https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fcaucasusstudies.az%2Findex.php%3Fdo%3Ddownload%26id%3D138%26viewonline%3D1 AAK
11.	Azərbaycanda XX əsrin ortalarında mehmanxanaların və kurortların tikintisi və istismarı (tarixi-sosiooloji araşdırma)	Məqalə	Bakı: Turizm və qonaqpərvərlik tədqiqatları	2019	№ 2(23)	i.s. 14.852, s. 125-141	—	http://atnu.edu.az/upload/magazine/2020/07/24/L78bc62d0159560259659639679811096684.pdf AMEA
12.	Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosiooloji araşdırma.	Monoqrafiya	Bakı: A.F.poliqRAF	2020	ISBN: 978-9952-475-41-8	i.s. 433.156, 224 s.	—	https://ebooks.az/view/xrSkqUa.pdf AMEA

Müəllif

A. Arif oğlu

Aydın Arif oğlu Əlizadə

AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya institutunun Elmi Şurasının
katibi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Fəlsəfə üzrə elmlər doktoru Aydın Arif oğlu Əlizadənin dərc olunmuş elmi və tədris-metodik işlərinin

SİYAHIISI

Sıra nömrəsi	İşin tam adı	İşin növü (elmi və tədris-metodik işlər)	İşin çap və ya dərc olunduğu nəşrin adı, yeri	Elmi nəşrin tarixi	Elmi nəşrin nömrəsi	İşin həcmi (işarə sayı) və səhifəsi	Həmmüəllif	Elmi nəşrin daxil olduğu beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləşmə sistemlərinin adı (internetdəki mənbənin linki göstərilməklə)
16.	Şuşa şəhərində sosial infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi (1954–1963)	Konfrans materialı	Bakı: Azərbaycanın elm və mədəniyyət mərkəzi–Şuşa	2022	—	i.s. 18.413, s. 11-16	—	AMEA http://alizadeh.narod.ru/article/susa-toplu-son-2_s.pdf
17.	Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1955–1970): историко-социологическое исследование	Монография (rus dilinə tərcümə)	Moskva: Elektron yayım (nəşriyyatsız)	2023	—	s. 241, i.s. 423.774	—	RUSIYA DÖVLƏT KİTABXANASI https://viewer.rsl.ru/ru/rl010115269567?page=1&rotat e=0&theme=white
18.	Antik fəlsəfə tarixi	Dərs vəsaiti	Bakı: 3 sayılı mətbəə	2016	ISBN: 5-89968-061-X	i.s. 390.323, 288 s.	—	AMEA https://www.ebooks.az/book-C1ficyqt.html

Müəllif

A. Arif oğlu Əlizadə

Aydın Arif oğlu Əlizadə

AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Elmi Şurasının katibi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

09.03.2023

Sevinc Arif qızı Həsənova

34

Qoşma 3

Приложение № 2 к Приказу № 197 от 23.04.2021

МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

ФЕДЕРАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ БЮДЖЕТНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«РОССИЙСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ БИБЛИОТЕКА»

(ФГБУ «РГБ»)

ОФЕРТА

№ 101/024/0105

от 23.04.2021

Федеральное государственное бюджетное учреждение «Российская государственная библиотека» (далее - Лицензиат) на условиях, изложенных ниже, предлагает авторам или иным правообладателям (далее - Лицензиарам) заключить лицензионный договор путем акцепта настоящей оферты.

1. Лицензиар предоставляет на условиях простой (неисключительной) лицензии право использования произведений, указанных в акцепте настоящей оферты (далее - Произведения), следующими способами:

1.1. Воспроизведение Произведений, то есть изготовление одного и более экземпляра Произведений и/или их частей в любой материальной форме, включая создание выраженных в электронной форме экземпляров Произведений и/или их частей, в том числе по запросам пользователей и иных библиотек Российской Федерации.

1.1.1. Включение Произведений в базы данных, создаваемые Лицензиатом.

1.2. Распространение выраженных в электронной или печатной форме экземпляров Произведений и/или их частей.

1.3. Доведение Произведений до всеобщего сведения полностью или частично, в том числе в составе электронных ресурсов (баз данных) Лицензиата, путем размещения в составе электронной библиотеки Лицензиата и в Национальной электронной библиотеке, таким образом, чтобы любое лицо могло получить доступ к выраженному в электронной форме экземпляру Произведения из любого места и в любое время по собственному выбору.

1.4. Предоставление третьим лицам по усмотрению Лицензиата права использования Произведений в пределах способов использования, предусмотренных настоящей офертой, т.е. Лицензиар дает согласие на заключение sublicензионных договоров Лицензиата с третьими лицами по усмотрению Лицензиата. Такое право предоставляется Лицензиату с момента акцепта настоящей оферты и не требует заключения дополнительных соглашений, выплаты вознаграждения и выдачи дополнительных разрешений. Ответственность за действия sublicензиата перед Лицензиаром несет sublicензиат.

2. Условия использования Произведений:

2.1. Электронные копии Произведений передаются в PDF-формате по электронной почте на адрес: old@rsl.ru. Если Произведения носят периодический характер, то последующие номера Произведений передаются Лицензиаром Лицензиату аналогичным способом в течение 10 (десяти) рабочих дней с даты выпуска номера Произведений в свет.

2.2. Право использования Произведений предоставляется Лицензиату безвозмездно.

2.3. Право использования Произведений предоставляется на территории всего мира.

2.4. Договор действует в течение срока действия исключительного права на Произведения. На тот же срок предоставляются указанные в настоящей оферте способы использования Произведений.

3.3. Все изменения и дополнения к настоящему договору должны быть составлены в письменной форме и подписаны Сторонами.

4. АДРЕСА И ПОДПИСИ СТОРОН

Жертвователю:

Али-заде Айдын Ариф оглы

Паспорт: С01814681

Выдан: 11.09.2018

Кем: МВД Азербайджанской Республики

Адрес: AZ 1001 г. Баку, ул. Ю. Ибрагимли 7
кв. 7.

тел. +99451 3549633

E-mail: alizadeh@mail.ru

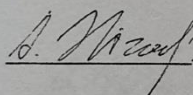
Библиотека:

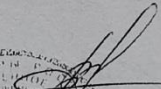

ФГБУ «Российская государственная
библиотека»

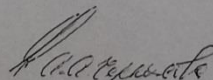
119019, г. Москва, ул. Воздвиженка, д. 3/5.

Тел. 8-499-557-04-70, доб.24-12

Директор ПД ФГБУ «РГБ»

Али-заде А.А.

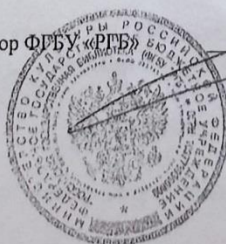

Иванова Д.В.
М.П.

- 2.5. Все разногласия по настоящему договору или в связи с ним, подлежат урегулированию путем переговоров.
- 2.6. Не согласная с итогами переговоров Сторона обязана направить второй Стороне письменную претензию, содержащую обстоятельства, на которых основываются требования, доказательства, их подтверждающие; перечень приложений к претензии; иные сведения. Претензия отправляется заказным письмом или вручается второй Стороне под роспись.
- 2.7. Сторона, получившая претензию, обязана дать на нее мотивированный ответ в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней путём направления ответа другой Стороне либо заказным письмом, либо путем вручения Стороне под роспись. В случае недостижения соглашения между Сторонами споры подлежат рассмотрению в судебном порядке в соответствии с действующим законодательством Российской Федерации.
- 2.8. Договор, заключенный путем акцепта настоящей оферты, может быть расторгнут по обоюдному письменному согласию Сторон или по решению суда.
3. Гарантии Сторон:
- 3.1. Лицензиат гарантирует соблюдение личных неимущественных (неотчуждаемых) прав авторов Произведений и исключительное право правообладателей на Произведения.
- 3.2. Лицензиар гарантирует:
- что он является законным правообладателем на передаваемые по настоящему договору Произведения;
  - что исключительное право на Произведения не отчуждено, не заложено и исключительная лицензия на него не предоставлена иным лицам;
  - что исключительное право на Произведения не оспорено в суде или не обременено иным законным способом;
  - Произведения не содержат информации, доступ к которой ограничен или запрещен в порядке, предусмотренном действующим законодательством РФ;
  - защиту Лицензиата от претензий и исков третьих лиц в отношении предоставляемого ему права использования Произведений. В случае возникновения указанных разногласий с третьими лицами Лицензиат информирует Лицензиара о возникших претензиях или исках и предоставляет Лицензиату всю имеющуюся у него информацию об этих разногласиях;
  - Лицензиар вправе акцептовать настоящую оферту и распоряжаться принадлежащим ему исключительным правом на Произведения;
  - идентичность переданных электронных копий Произведений или их частей печатным версиям Произведений в случае передачи Лицензиату электронных копий Произведений или их частей.
4. Лицензиар дает согласие Лицензиату на обработку следующих своих персональных данных без ограничения по сроку: имя, отчество, фамилия, паспортные данные, адрес, сведения о контактной информации.
5. Настоящая оферта содержит существенные условия лицензионного договора и в случае ее акцепта Лицензиаром считается заключенным лицензионным договором. Моментом акцепта является получение Лицензиатом акцепта, в котором полно и безоговорочно указано о согласии с условиями настоящей оферты.

Генеральный директор ФГБУ «РГБ»

Дуда В.В.

ДОГОВОР ПОЖЕРТВОВАНИЯ 101/01/0013

г. Москва

«30.01» 2023 г.

Федеральное государственное бюджетное учреждение «Российская государственная библиотека», именуемое в дальнейшем «Библиотека», в лице директора Правового департамента Ивановой Дианы Васильевны, действующего на основании доверенности №77/85 д от 08.11.2022 г., с одной стороны, и Али-заде Айдын Ариф оглы, именуемый в дальнейшем «Жертвователю», с другой стороны, вместе именуемые «Стороны», заключили настоящий договор о нижеследующем.

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРА

- 1.1. Жертвователю безвозмездно передает Библиотеке имущество: 2 (два) электронных документа согласно спецификации (Приложение 1) к настоящему договору, являющейся его неотъемлемой частью.
- 1.2. Имущество передается Библиотеке в общепользовательных целях, указанных в настоящем договоре.
- 1.3. Стоимость передаваемого имущества, согласованная Сторонами, составляет: 340,00 (Триста сорок) рублей.

2. ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ СТОРОН

- 2.1. Жертвователю обязуется в течение 10 рабочих дней с момента заключения настоящего договора передать Библиотеке имущество, указанное в п. 1.1. Передача имущества осуществляется по месту нахождения Библиотеки путем передачи электронных документов в PDF/A-формате, записанных на материальном носителе, либо направлением в PDF/A-формате по электронной почте на адрес: old@rsl.ru и оформляется путем подписания акта приема-передачи в двух экземплярах, по одному для каждой из Сторон.
- 2.2. Библиотека вправе в любое время до передачи ей дара от него отказаться.
- 2.3. Библиотека обязана использовать полученное по настоящему договору имущество для реализации целей, указанных в ее уставе, а именно:
- удовлетворение универсальных информационных потребностей пользователей;
  - сбор, сохранение и предоставление в пользование обществу универсального библиотечного фонда.
- 2.4. Библиотека распоряжается переданным имуществом, исходя из целей и задач организации обслуживания пользователей, в т.ч. оставляет за собой право вывода пожертвованных ей документов из фонда в случае возникновения причин для списания, без согласования с Жертвователем.
- 2.5. Правоотношения Жертвователя и Библиотеки во всем, что не предусмотрено настоящим договором, регулируются действующим законодательством Российской Федерации.

3. ПРОЧИЕ УСЛОВИЯ

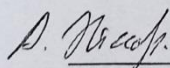
- 3.1 Настоящий договор вступает в силу с даты его заключения Сторонами и завершается надлежащим исполнением.
- 3.2. Настоящий договор составлен в двух экземплярах – по одному для каждой Стороны.

Приложение №1
к договору пожертвования
10/01/2013 от Д.В.И.

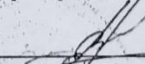

№	Название, выходные данные	Количество, экз.	Цена	Сумма
1	Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1955–1970). Историко-социологическое исследование, М., 2023	1	170,00	170,00
2	Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970) [Mətn] : tarixi-sosioloji araşdırma : [monoqrafiya], Bakı, 2020	1	170,00	170,00
	Итого:	2		340,00

Жертвователь:
Али-заде Айдын Ариф оглы

Библиотека:
ФГБУ «Российская
государственная библиотека»
119019, г. Москва, -
ул. Воздвиженка, д. 3/5.
Тел. 8-499-557-04-70, доб.18-62

 Али-заде А.А.

Директор ЦД ФГБУ «РГБ»

 Иванова Д.В.

АКТ №
приема-передачи от 30.01.2023 г.

Федеральное государственное бюджетное учреждение «Российская государственная библиотека», именуемое в дальнейшем «Библиотека», в лице директора Правового департамента Ивановой Дианы Васильевны, действующего на основании доверенности №77/85 д от 08.11.2022 г., с одной стороны, и, Али-заде Айдын Ариф оглы, именуемый в дальнейшем «Жертвователю», с другой стороны, составили настоящий Акт о том, что Жертвователю передал и Библиотека приняла в Электронную библиотеку РГБ (в т.ч. для включения в Национальную электронную библиотеку) электронные копии книг (согласно приложению №1 к договору пожертвования).

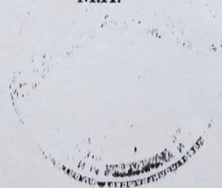
Оценочная стоимость принятых документов составляет: 340,00 (Триста сорок) руб. 00 коп. Оценка произведена по распоряжению генерального директора ФГБУ РГБ Дуды В.В №28 от 13.05.2019 «Об оценке печатных и электронных документов»

Жертвователю

Директор ПД ФГБУ «РГБ»

А. Али-заде Али-заде А.А.

Иванова Д.В.
М.П.

Принятые документы зарегистрированы в РСУ № 117820 исп. Балацкий А.Н.,
тел. 1042

Приложение № 1 к акцепту № 101/02л/0002

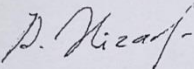
СПИСОК ПРОИЗВЕДЕНИЙ

на которые я, Айдын Ариф оглы Али-заде,
ФИО

предоставляю Российской государственной библиотеке право использования на основании простой
(неисключительной) лицензии согласно условиям оферты
Российской государственной библиотеки № 101/02л/0105 от 23.04.2021

1. Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1955–1970). Историко-социологическое исследование, М., 2023
2. Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970) [Mətn] : tarixi-sosioloji araşdırma : [monoqrafiya], Bakı, 2020

Али-заде Айдын Ариф оглы
(ФИО) (подпись)

«10» 01 2023 г.

АКЦЕПТ 101/02л/0105 от 23.04.2021

Я, Айдын Ариф оглы Али-заде

полно и безоговорочно согласен с условиями оферты Российской государственной библиотеки № 101/02л/0105 от 23.04.2021, и акцептую ее, то есть предоставляю Российской государственной библиотеке право использования моих Произведений, указанных в Приложении № 1 к акцепту на условиях простой (неисключительной) лицензии, предложенных указанной офертой.

Мои данные:

Айдын Ариф оглы Али-заде

Паспорт: С01814681

Выдан:

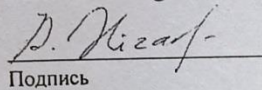
Кем: Министерство Внутренних Дел Азербайджанской Республики

Код подразделения: 19АА301

Адрес: AZ 1001 Азербайджанская Республика, город Баку, ул.Ю. Ибрагимли 7, кв.7.

тел. +994513549633

E-mail: alizadeh@mail.ru

Подпись

10.01.2023

дата

← → 🔍 search.rsl.ru/ru/record/01011526956

РОССИЙСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ БИБЛИОТЕКА

рус   eng

NEW Поступления А-Я Алфавитный указатель Имидж-каталог С/Р Справка Поиск Расширенный поиск

Автор, название документа или ключевые слова

Али-заде, Айдын Ариф оглы - Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана...

Карточка В избранное

Али-заде, Айдын Ариф оглы (1965-).
 Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1965–1970) : историко-социологическое исследование / Айдын Али-заде ; Институт философии и социологии, Национальная Академия наук Азербайджана : науч. ред.: Рафаил Гасанов. - Москва : [б. и.], 2023. - 241 с. : ил. - табл.

Содержится аннотация на англ. яз. на с. 241

 Читать

Марс21
 Скачать марс21-запись
 Показать

Описание

Автор Али-заде, Айдын Ариф оглы

Заглавие Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1965–1970) : историко-социологическое исследование

Коллекции ЕЭК Каталог документов с 1831 по настоящее время

РГБ

Коллекции ЭБ Коллекция не определена

Дата поступления в ЭК 18.01.2023

Дата поступления в ЭБ 19.01.2023

Каталоги Книги (изданные с 1831 г. по настоящее время)

© 1999-2023 Российская государственная библиотека

разработано в Demiz

Qoşma 5

*A. Əlizadəyə
təqdim edir
14.11.2020 Məmmədov*

SOCAR202200021630230762X00001
20 Noyabr 2020

**Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun
direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru
cənab İlham Məmmədzadəyə**

"Qaz İxrac" İdarəsi

Azərbaycan, Bakı
AZ1025, R.Əliyev küç.19

Tel.: (994 12) 521 07 00
Faks: (994 12) 521 07 47
E-mail:office.gas@socar.az
www.socar.az

Monoqrafiyaya baxılması barədə

Hörmətli İlham müəllim,

03.11.2020-ci il tarixli 51/11-145 Nəli məktubunuza əsasən İnstitutun baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru Aydın Əlizadənin "Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970)" adlı monoqrafiyasına idarəmizdə baxılmışdır.

Təqdim edilən monoqrafiya 1955-1970-ci illərdə Azərbaycanda qaz təsərrüfatının təsis edilməsi və inkişafının tarixi, sosioloji, iqtisadi, siyasi və texniki aspektlərinin araşdırılması baxımından çox əhəmiyyətlidir. Monoqrafiya müəllifinin gərgin əməyini qeyd edərək, ona minnətdarlığımızı bildirir və gələcək işlərində uğurlar arzulayırıq.

Təəssüf ki, "Covid-19" pandemiyası səbəbindən idarəmizdə monoqrafiyanın prezentasiyasının keçirilməsi mümkün deyildir.

Qeyd olunanların nəzərə alınmasını Sizdən xahiş edirik.

Hörmətlə,

**Rəis
Əkbər Hacıyev**

İcraçı: SOCAR.08101010 - Qaz İxrac İdarəsi: 20010684 - Aparat: 20009563 - Texniki şöbə, rəis müavini, Azer Seyidov,
Tel.(Daxili: 22-116)

Qii/F-065

Rev. №: 01
Nəşr. tarixi: 15.12.2014

Qoşma 6

K.S.
Əydin m.
Ətədi z. a
19.09.20

SOCAR202900021630560046X03079
03 iyul 2020

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Fəlsəfə İnstitutunun direktoru
Professor İ.R.Məmmədzadəyə

azəriqaz

Azəriqaz
Y. Səfərov küç. 23
AZ1025, Azərbaycan, Bakı
Tel.: (99412) 521 22 21
Faks: (99412) 521 22 24
E-mail: info@azəriqaz.az
www.azeriqaz.az

Monoqrafiyaya rəy bildirilməsi barədə

Hörmətli İlham müəllim,

"Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970-ci illər)" adlı monoqrafiyaya verilmiş rəylə bağlı 29.06.2020-ci il tarixli 51/01-80 nömrəli məktubunuza "Azəriqaz" İB-də baxılmışdır.

"Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı" (1955-1970-ci illər) adlı monoqrafiyaya "Azəriqaz" İB tərəfindən 17 iyun 2020-ci il tarixli, SOCAR202900021630560046X03079 nömrəli məktubla verilmiş rəyə monoqrafiyanın müəllifi olan A.Əlizadə tərəfindən yazılı və video formatlarda münasibət bildirilmişdir. Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikasında iyun ayının 20-i qaz təsərrüfatı işçilərinin peşə bayramı günü kimi qeyd olunması barədə Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin 12 iyun 2006-cı il tarixli, 1494 nömrəli sərəncamı olmuşdur (Sərəncamın mətni əlavə olunur). Sərəncamın preambulasında qeyd olunduğu kimi bu sərəncam Azərbaycan Respublikasında qaz təsərrüfatının yaradılmasının 70 illiyi ilə əlaqədar verilmişdir. 20 iyun 2006-cı il tarixdə Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini, Sənaye və Energetika Nazirliyinin, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin, "Azəriqaz" QSC-nin və digər dövlət qurumlarının rəhbər şəxslərinin iştirakı ilə qaz təsərrüfatının yaranmasının 70 illiyi yubileyi təntənəli şəkildə qeyd olunmuş, bir sıra şəxslər dövlət təltiflərinə layiq görülmüş, bu barədə kütləvi informasiya vasitələrində və internet resurslarında kifayət qədər məlumatlar əks olunmuşdur. "Azəriqaz" İB-nin rəyində qeyd olunduğu kimi, 1936-cı ildə "AzQaz" trestinin təşkil edilməsi ilə, təbəçiliyindən asılı olmayaraq həmin dövrdən mərkəzləşdirilmiş qaydada qaz təsərrüfatının formalaşmasına, təbii qaz təchizatı şəbəkəsinin qurulmasına və yaşayış fondunun qazlaşdırılmasına başlanılmışdır. Bu işlər, əhatə dairəsindən və təbəçiliyindən asılı olmayaraq, vahid mərkəzdən idarə olunmağa başlanılmışdır. Burada "AzQaz" trestinin, "Baş Qaz" İdarəsinin və ya digər qurumun yaranmasından yox, qaz təsərrüfatının ölkə iqtisadiyyatının bir sahəsi kimi yaranmasından söhbət gedir. Əlbətdə sonrakı dövrlərdə, qaz təsərrüfatının idarəetmə strukturu dəfələrlə təkmilləşdirilmiş və hal-hazırda ölkənin qaz təsərrüfatını idarə edən "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin struktur bölməsi kimi öz fəaliyyətini uğurla davam etdirir.

İcracı:
SOCAR.20001300 - Azəriqaz İB.20008106 - İdarəetmə aparatı.20014515 - Yeni qazlaşma və inkişaf şöbəsi rəis müavini,
İlham Mehbalıyev, Tel(Daxili): 29-142

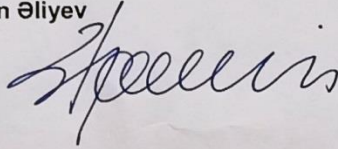
AZƏRBAYCAN MİLLİ EİMLƏR AKADEMİYASI
FƏLSƏFƏ İNSTITUTUNDAN
DAXİL OLUNMUŞDUR
№ 40
01.09.2020
Şöbə müdiri

Bir daha qeyd olunmalıdır ki, arxiv materiallardan istifadə olunmuş bu monoqrafiya məzmun və mahiyyətinə görə müsbət qiymətləndirilir. Monoqrafiyanın AMEA Fəlsəfə İnstitutunun nəşri kimi oxuculara təqdim olunması daha məqsədəuyğun olardı. Məktubunuzda qeyd olunan digər təkliflərə gələcəkdə baxıla bilər.

Qoşma: sərəncamın metni – 1 vərəq.

Hörmətlə,

Baş direktor
Ruslan Əliyev

Qoşma 7

ПРЕЗИДЕНТСКАЯ
АКАДЕМИЯ
ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ
РАНХиГС ВОЛГОГРАД

ISSN 2782-5531

ПАРАДИГМЫ УПРАВЛЕНИЯ, ЭКОНОМИКИ И ПРАВА

Научный журнал Волгоградского института управления

PARADIGMS OF MANAGEMENT, ECONOMICS AND LAW

№1(7)
2023
30.03.2023

№1(7) 2023

ДАТА ВЫХОДА В СВЕТ
30 марта 2023 года
RELEASE DATE:
March 30, 2023

**ПРЕЗИДЕНТСКАЯ
АКАДЕМИЯ**
ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ
РАНХиГС ВОЛГОГРАД

Сетевое издание

Online publication

ПАРАДИГМЫ УПРАВЛЕНИЯ, ЭКОНОМИКИ И ПРАВА

PARADIGMS OF MANAGEMENT, ECONOMICS AND LAW

Средство массовой информации зарегистрировано Федеральной службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.

Регистрационный номер:
серия ЭЛ № ФС 77-78424
от 15 июня 2020 г.
Международный индекс журнала
ISSN 2782-5531

УЧРЕДИТЕЛЬ:

федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования «Российская академия народного хозяйства и государственной службы при Президенте Российской Федерации»

Главный редактор

Бардаков А. И.

Адрес редакции:

400066, Волгоградская обл. г. Волгоград,
ул. им. Гагарина, д. 8
Тел.: (8442) 72-68-46;
e-mail: journal_nauka@vlgr.ranepa.ru
<http://paradigmy34.ru/>

The media outlet is registered Federal service for supervision of communications, information technologies and mass communications.

Registration number:
EL series no. FS 77-78424
from June 15, 2020
International index of the journal
ISSN 2782-5531

FOUNDER:

Federal State Budgetary Institution Educational Institution of Higher Education «Russian Academy of National Economy and Public Administration Under the President of the Russian Federation»

Editor-in-Chief

Bardakov A. I.

Editorial office address:

400066, Volgograd region, Volgograd,
Gagarin str., 8
Tel.: (8442) 72-68-46;
e-mail: journal_nauka@vlgr.ranepa.ru
<http://paradigmy34.ru/>

Издательство: Издательско-полиграфический центр
Волгоградского института управления – филиала ФГБОУ ВО РАНХиГС, 2023

Publishing house: Publishing and printing center
of the Volgograd Institute of Management, branch of Ranepa, 2023

СОДЕРЖАНИЕ

THE CONTENT

УПРАВЛЕНИЕ

MANAGEMENT

ПОЛИТИЧЕСКОЕ
УПРАВЛЕНИЕPOLITICAL
MANAGEMENT

Бардаков А. И.
Местное самоуправление
в политической системе
современной России..... 7

Bardakov A. I.
Local self-government in the political
system of modern
Russia..... 7

Гурбанов Э. А. оглы, Нанаева Б. Б.
Мультикультурная модель
социокультурного развития общества
в независимом Азербайджане..... 19

Gurbanov E. A., Nanaeva B. B.
Multicultural model of sociocultural
development of society in independent
Azerbaijan..... 19

ФИЛОСОФИЯ ВЛАСТИ
И УПРАВЛЕНИЯPHILOSOPHY OF POWER
AND MANAGEMENT

Климук В. В., Клименков И. А.
Анализ структуры человеческого ка-
питала и направления его развития..... 25

Klimuk V. V., Klimenkov I. A.
Analysis of the structure of human capital
and measures for its development..... 25

РЕЦЕНЗИЯ

REVIEW

Иванова Т. Б.
Газовое хозяйство Азербайджана: ис-
тория и её уроки (по материалам
монографии Айдын Ариф оглы Али-
заде «Газификация и эксплуатация га-
зового хозяйства Азербайджана (1955–
1970). Историко-социологическое
исследование. М., 2023.)..... 34

Ivanova T. B.
Gas industry of Azerbaijan: history and its
lessons (based on the monograph by
Aydin Arif oglu Alizade "Gasification and
the Operation of the Gas Industry
of Azerbaijan (1955–1970).
Historical and sociological
research". Moscow, 2023.)..... 34

ЭКОНОМИКА

ECONOMICS

МИРОВАЯ ЭКОНОМИКА

WORLD ECONOMICS

**Гончаров А. И., Землянская И. С.,
Барышникова Г. В.**
Налоговые платежи в налоговом
праве Франции..... 44

**Goncharov A. I., Zemlyanskaya I. S.,
Baryshnikova G. V.**
Tax payments in French
tax law..... 44

<https://cyberleninka.ru/article/n/investitsii-v-chelovecheskiy-kapital-problemy-teorii-i-praktiki> (data obrashcheniia 24.02.2023).

4. Kozlov L. I. Ekonomicheskaia otsenka chelovecheskogo kapitala: kontseptualnyi aspekt // Trud i sotsialnye otnosheniia. 2010. № 2. S. 47-55.

5. Konchakova L. N., Chugunova S. V. Chelovecheskii kapital i investitsii v chelovecheskii kapital predpriiatiia // Aktualnye problemy aviatsii i kosmonavтики. 2017. № 13. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/chelovecheskiy-kapital-i-investitsii-v-chelovecheskiy-kapital-predpriiatiya> (data obrashcheniia 24.02.2023).

6. Natsionalnyi statisticheskii komitet Respubliki Belarus. URL: <https://www.belstat.gov.by> (data obrashcheniia 24.02.2023).

7. Nikolaev L. V. Funktsionirovanie chelovecheskogo kapitala v usloviakh modernizatsii sistemy vysshego professionalnogo obrazovaniia: avtoref. dis. na soisk. uchen, step. d-ra. ek. nauk (08.00.01) / L. V. Nikolaev / Orel. 2011. 48 s.

8. Reiting stran mira po urovniu raskhodov na obrazovanie / Gumanitarnyi portal. URL: <https://gtmarket.ru/ratings/global-education-expenditure> (data obrashcheniia 10.02.2023).

9. Sudova T. L. Gosudarstvennye investitsii v chelovecheskii kapital // Peterburgskii ekonomicheskii zhurnal. 2017. № 1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/gosudarstvennye-e-investitsii-v-chelovecheskiy-kapital-1> (data obrashcheniia 24.02.2023).

Информация об авторах

Владимир Владимирович Климук, кандидат экономических наук, доцент, учреждение образования «Барановичский государственный университет», I Проректор, Проректор по научной работе, ул. Войкова, 21, 225404, г. Барановичи, Республика Беларусь, klimuk-vv@yandex.ru, <https://orcid.org/0000-0003-0928-8453>

Илья Андреевич Клименков, студент 4-го курса, учреждение образования «Барановичский государственный университет», ул. Войкова, 21, 225404, г. Барановичи, Республика Беларусь, klimuk-vv@yandex.ru

Information about the Authors

Vladimir V. Klimuk, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Educational Establishment «Baranovichi State University», I Vice-Rector, Vice-Rector for Research, Voikova, st., 21, 225404, Baranovichi, Republic of Belarus, klimuk-vv@yandex.ru, <https://orcid.org/0000-0003-0928-8453>

Ilya A. Klimenkov, 4th year student of the educational institution «Baranovichi State University», Voikova, st., 21, 225404, Baranovichi, Republic of Belarus, klimuk-vv@yandex.ru

Для цитирования: Климук В. В., Клименков И. А. Анализ структуры человеческого капитала и направления его развития // Парадигмы управления, экономики и права. 2023. № 1(7). С. 25-33. URL: https://paradigmy34.ru/issues/Parad_2023_N1.pdf

РЕЦЕНЗИЯ

REVIEW

УДК 338.012

**ГАЗОВОЕ ХОЗЯЙСТВО АЗЕРБАЙДЖАНА: ИСТОРИЯ И ЕЁ УРОКИ
(ПО МАТЕРИАЛАМ МОНОГРАФИИ АЙДЫН АРИФ ОГЛЫ АЛИ-ЗАДЕ
«ГАЗИФИКАЦИЯ И ЭКСПЛУАТАЦИЯ ГАЗОВОГО ХОЗЯЙСТВА
АЗЕРБАЙДЖАНА (1955–1970). ИСТОРИКО-СОЦИОЛОГИЧЕСКОЕ
ИССЛЕДОВАНИЕ. М., 2023.)**

Татьяна Борисовна Иванова

Волгоградский институт управления – филиал РАНХиГС, г. Волгоград,
Российская Федерация

Аннотация. *Введение.* В рецензии проанализированы основные положения историко-социологического исследования газификации и эксплуатации газового хозяйства Азербайджана в 1955–1970 годах, проведенного Айдын Ариф оглы Али-заде – азербайджанским ученым, общественным деятелем, полемистом, охватившим в своих трудах осмысление самых различных сторон общественной жизни – религии, истории философии, культурологии, опубликовавшим многочисленные монографии, статьи, литературно-публицистические эссе. Значительное время в различные годы им было уделено образовательной деятельности в Бакинском государственном университете, Азербайджанском государственном педагогическом университете, Казахском национальном университете имени Аль-Фараби и других. В настоящее время является сотрудником Института Философии и Права НАН (Национальной Академии Наук) Азербайджана. Рассматриваемой монографии показаны исторические, социологические, экономические и технические аспекты одной из важных страниц развития Азербайджана – газового хозяйства.

Методы. Используемые методы анализа и синтеза позволяют провести оценку истории и основных особенностей газификации и эксплуатации газового хозяйства Азербайджана за 15 лет, идя от общего к частному. Общее связано с учетом исторического фона, на котором проводится исследование – спецификой процессов, происходящих в 1955–1970 годах в СССР, частное – в анализе особенностей их проявления в конкретной республике советского периода – Азербайджане.

Анализ. Анализ материалов монографии, выполненной на основе привлечения многочисленных архивных данных, позволяет оценить факторы, обусловившие принятие как пер-

воначальных решений о создании газового хозяйства, так и определивших его последующее развитие. Показаны возникавшие проблемы как при взаимоотношениях между Республикой и Союзным центром, так и между специалистами, занимающимися газификацией, и населением. Большое внимание уделено изучению организации различных аспектов функционирования конкретной организации, обеспечивающей эксплуатацию газового оборудования – Главного газового управления Азербайджана (Главгаз). Рассмотрены особенности формирования трудовых отношений, взаимоотношений с вышестоящими организациями, обеспечения техники безопасности.

Результаты. Рецензируемая монография позволяет наглядно представить исторический период 1955–1970 годов на примере газификации и эксплуатации газового хозяйства Азербайджана: сложности принятия управленческих решений, исходя из интересов самого разнообразного круга стейкхолдеров, оценить модели, используемые в работе главной управленческой структуры газовой отрасли – Главгаза. Дан не только исторический экскурс, но и рекомендации по эксплуатации оборудования населением. Все это позволяет говорить о многосторонней актуальности анализируемой работы Айдын Ариф оглы Али-заде «Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1955–1970). Историко-социологическое исследование. М., 2023, которая имеет не только историческую значимость, но и полезна для организации безопасной эксплуатации оборудования в настоящее время.

Ключевые слова: газификация, эксплуатация газового хозяйства, Азербайджан, вторая половина XX века, СССР, Главное газовое управление Азербайджана.

UDC 338.012

**GAS INDUSTRY OF AZERBAIJAN: HISTORY AND ITS LESSONS
(BASED ON THE MONOGRAPH BY AYDIN ARIF OGLU ALIZADE
"GASIFICATION AND THE OPERATION OF THE GAS INDUSTRY
OF AZERBAIJAN (1955–1970). HISTORICAL AND SOCIOLOGICAL
RESEARCH". Moscow, 2023.)**

Tatiana B. Ivanova

Volgograd Institute of Management, branch of Russian Presidential Academy of National Economy and Public Administration, Volgograd, Russian Federation

Abstract. Introduction. The article analyzes the main provisions of the historical and sociological study of gasification and the operation of the gas industry of Azerbaijan in 1955–1970. It was conducted by Aydin Arif oglu Alizade. He is an Azerbaijani scientist, public figure, polemicist. In his writings, he comprehended various aspects of public life – religion, the history of philosophy, cultural studies. He has published numerous monographs, articles, literary and journalistic essays. He spent considerable time in various years for his educational activities at Baku State University, Azerbaijan State Pedagogical University, Al-Farabi Kazakh National University and other institutions. Currently, he is an employee of the Institute of Philosophy and Law of the NAS (National Academy of Sciences) of Azerbaijan. The monograph under consideration shows the historical, so-

biological, economic and technical aspects of one of the important pages of the development of Azerbaijan – the gas industry.

Methods. The methods of analysis and synthesis used make it possible to assess the history and main features of gasification and the operation of the gas industry of Azerbaijan for 15 years, going from the general to the particular. The general is connected with taking into account the historical background in which the research is conducted – the distinctive features of the processes taking place in the USSR in 1955–1970, the particular is in the analysis of the peculiarities of their manifestation in a particular republic of the Soviet period – Azerbaijan.

Analysis. The analysis of the materials of the monograph, carried out on the basis of the involvement of numerous archival data, allows us to assess the factors that both led to the adoption of the initial decisions on the creation of the gas industry and determined its subsequent development. The issues that arose between the Republic and the Union Center, between gasification specialists and the population are shown. Much attention is paid to the study of the organization of various aspects of the functioning of the specific organization that ensures the operation of gas equipment – the Main Gas Directorate of Azerbaijan (Glavgaz). The features of the formation of labor relations, relationships with higher-level organizations and ensuring safety are considered.

Results. The reviewed monograph allows us to visualize the historical period of 1955–1970 in terms of gasification and the operation of the gas industry of Azerbaijan. The difficulties of making managerial decisions based on the interests of the most diverse range of stakeholders are considered. The models of the work of the main management structure of the gas industry, Glavgaz, are assessed. Not only a historical insight but also recommendations on the operation of equipment by the population are given. All this allows us to speak about the multifaceted relevance of the analyzed work by Aydin Arif oglu Alizade "Gasification and the Operation of the Gas Industry of Azerbaijan (1955–1970). Historical and Sociological Research". M., 2023, which has not only historical significance but is also useful for the organization of safe operation of equipment at the present time.

Keywords: gasification, operation of the gas industry, Azerbaijan, the second half of the 20th century, USSR, the Main Gas Directorate of Azerbaijan

Введение. Несмотря на то, что в Азербайджанской Республике принят курс на сокращение доли нефтегазового сектора, в 2022 году она еще составляет почти половину ВВП – 47,8 % [4]. С 1996 года в стране шло активное освоение крупных морских газовых месторождений, например, был реализован проект ТАР-TANAP, по которому природный газ с ГКМ (газоконденсатного месторождения) «Шах-Дениз 2» идет на территорию Европы [3]. Но начало всем этим процессам было заложено в те далекие годы, когда республика еще входила в состав царской России, а масштабная газификация началась в середине XX века. Каковы же бы-

ли особенности этого процесса, с какими проблемами и трудностями пришлось столкнуться тем, кто строил и эксплуатировал газопроводы, осуществлял газификацию домов и общественных объектов? Эти и другие вопросы проанализированы на богатом историческом материале в монографии *Айдын Ариф оглы Ализаде «Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1955–1970): историко-социологическое исследование»*, которая вышла в Институте философии и социологии Национальной Академии наук Азербайджана и любезно предоставлена в открытом доступе в Российской Государственной библиотеке

(ссылка приводится в библиографическом списке) [1].

Автор помимо проведенного историко-социологического исследования уделил большое внимание обеспечению наглядности проведенной работы, давая возможность читателю, увидеть часть тех оригинальных материалов, на основе которых проведено масштабное изучение газификации и эксплуатации газового хозяйства Азербайджана в 1955–1970 годах, получить представление о территориальном размещении описываемых процессов за счет картографического материала монографии. Это повышает интерес в представленному материалу, позволяет сформировать к нему личностное отношение, связанное с возможной привязкой описываемых событий к истории своей семьи.

Методы. Данная рецензия написана с использованием общенаучных методов –

анализа и синтеза, исследования от общего к частному. Это позволяет выявить и оценить все основные моменты, принятые при написании рецензии. К ним относятся, например, оценка актуальности темы, изложение основных положений работы, связность и логичность текста, объективность изложения материала, достоинства и недостатки работы, рекомендации по дальнейшему развитию рассматриваемой тематики. Этой структуры и будем придерживаться в аналитической части рецензии.

Анализ. Из нижеприведенной таблицы видно, что Азербайджан сразу же начал играть заметную роль в газификации СССР. По объемам добычи он занимал в 1950–1960 годах 3 место среди союзных республик, переместившись в 1965 на 4, уступив Узбекской ССР (таблица).

Таблица – Добыча природного газа по союзным республикам в 1950–1969 гг., млн м³ [5, с. 60]

Годы	1950	1960	1965	1969
СССР	3962,3	37596,9	111183,2	159531,41
РСФСР	2278,3	18833,6	53698,7	65716,0
Украинская ССР	1449,6	13802,3	37786,0	53142,8
Азербайджанская ССР	233,2	4540,4	3030,3	2379,3
Узбекская ССР	1,2	387,2	16366,6	30669,0
Киргизская ССР	-	31,1	146,8	334,7
Таджикская ССР	-	-	52,0	433,1
Туркменская ССР	-	-	102,8	6298,4
Казахская ССР	-	-	-	558,1
Молдавская ССР	-	2,3	-	-

Для того, чтобы наглядно представить, что скрывается за сухими цифрами этой таблицы, начинаем листать монографию *Айдын Ариф оглы Али-заде*.

Первая часть монографии посвящена строительству газовых магистралей, которое рассмотрено в двух аспектах – по формированию общественных отношений (с союзным центром, между регионами внутри и вне республики) и по временным периодам изменений и наиболее значимым событиям

(семилетка, восьмилетка, поставки газа из Ирана). Приведем главные положения этой части работы, которые, в том числе, особо выделены автором (здесь и далее в круглых скобках приведены страницы рецензируемой монографии):

– газификация Баку началась в 1932 году (с. 11);

– в 1954 году была построена первая Южно-Кавказская магистраль на Абшероне

(с. 12), а в 1959 из Карагада на Тбилиси и Ереван (с. 14);

- с 1959 года началось использование бытового сжиженного газа (с. 23) и проводилась по 7 регионам (с. 24);

- с 1960 года шла активная газификация городов и сел республики (с. 33, 34);

- в 1970 году была принята Генеральная схема газификации (с. 43);

- в 1968 году начались проектные работы по созданию подземного газохранилища в Калмазе (с. 55);

- в сентябре 1970 года начались поставки газа в Азербайджан из Ирана (с. 57).

В целом опыт, накопленный Азербайджаном, был так велик, что изучали официальные органы других республик и применяли для газификации своих городов, причем как по применению природного, так и сжиженного газа. Он был связан не только со строительством трубопроводов. Сюда относится организация производства газовых радиаторов, водонагревателей, печей и другого газового оборудования. В это же время произошло создание единого органа управления газовым хозяйством – Главного газового управления (Главгаз), подчиненного непосредственно Министерству коммунального хозяйства Азербайджана. Этой новой структуре были переподчинены трест «Азгаз», Управление магистральных трубопроводов, трест «Бакгаз» Бакинского горисполкома, Республиканская контора сжиженного газа.

В рассматриваемый период газовое хозяйство республики переживало период своего бурного развития. Республика занимала в 1961 году третье место после России и Украины по «количеству газифицированных городов и населенных пунктов, протяженности газораспределительных сетей, количеству газифицированных квартир, поставкам газа потребителям и добыче газа» (с. 28).

Вторая часть монографии посвящена исследованию эксплуатации газового хозяйства: расходу и рациональному использованию газа (с. 67-88), безопасностям и авариям (с. 89-112), проблемам, связанным с эксплуатацией (с. 113-128). Здесь ещё более ярко отражается предпринятый автором курс на проблемное изложение исторических событий, показ как неоднозначно воспринимались возможные варианты решения возникающих вопросов различными группами стейкхолдеров. Так, произведено описание различных случаев нарушений технических правил, законов, жалоб, конфликтов (с. 113-128), сторонами которых выступали работники строительных эксплуатирующих организаций. Например, в СМУ № 1 треста «Азгазстрой» в ходе проверки хозяйственной деятельности были выявлены такие недостатки как: 1) проведение газа заказчикам без проверки их финансового состояния из-за чего образовалась задолженность в связи с их неспособностью проводить работы, 2) закрывались наряды рабочим, которые в это время болели или были в командировках, 3) отсутствовали акты списания оборудования и строительных материалов, что могло свидетельствовать об их хищениях, 4) не рассматривались жалобы граждан (с. 116).

Интересно, что уже тогда, в 50-е годы, обсуждалась проблема установки газовых счетчиков и в 1957 году ими было оснащено 23,3 % от всех газифицированных квартир. Причины приостановки этого процесса автор видит в техническом несовершенстве устройств того периода. В результате изучения в СССР этого вопроса была выявлено, что из них были отмечены многочисленные утечки газа, что снижало безопасность эксплуатации газового оборудования (с. 67-71). Это шло вразрез с разработанными в Азербайджане Правилами подачи газа потребителям, которые не потеряли своей актуальности и в настоящее время (с. 71).

Третья часть монографии – анализ деятельности Главного газового управления. Поднятые проблемы подбора, назначения персонала, организации заработной платы, награждения и премирования, предотвращения случаев нарушения трудовой дисциплины, внедрения инноваций помогают увидеть какие инструменты с течением времени доказали свою эффективность и потому могут предлагаться для использования и сейчас. Первоначально, в момент формирования Главгаза, организация испытывала нехватку кадров. Она была решена с помощью подготовки работников непосредственно в процессе трудовой деятельности (с. 151). Для этого были организованы курсы для инженеров, служащих и мастеров Главгаза по профессиональной подготовке, получению новых специальностей, учеба проводилась как с отрывом, так и без отрыва от производства. Премии выдавались за высокие результаты работы, быстрое завершение каких-либо срочных заданий, перевыполнении плана. Если же по вине сотрудников происходили аварии, несчастные случаи, то работники премий лишались, даже если общие трудовые показатели были высокими (с. 163). То есть, широко внедряемые в современную организацию производства показатели КРП успешно применялись и показали свою значимость еще в середине XX века.

Интерес для ныне работающих предприятий представляет и организация работы Бюро рационализации и изобретательства Главгаза, в которое любой работник мог принести свои предложения. Только в одном 1960 году туда обратилось более 50 человек. У 41 из них рационализаторские предложения были приняты и внедрены. Трест получил прибыль более 84 тыс. руб., а авторам были выплачены премии около 20 тыс. руб. (для того, чтобы оценить масштаб полученного эффекта приведем данные по Главгазу

за тот же 1960 год: в центральном аппарате организации работало 59 человек, их суммарная месячная плата составляла 71500 рублей, то есть в среднем 1211 руб., что было только в 3 раза больше средней премии (487 рублей), выплаченной одному рационализатору) (с. 156-170).

Основные моменты рецензируемой монографии автору удалось обобщить в заключении работы, представив в небольшом объеме основную рассмотренную проблематику (с. 183-188). Здесь особенно четко проявились взгляды Айдын Ариф оглы Али-заде как патриота Азербайджана, который оценивает меры, принимавшиеся союзным центром в контексте конкуренции между различными республиками, использовании голубого топлива в качестве решения, в том числе, национальных вопросов. Тем не менее, на встрече 29 июня 2022 года Президента РФ В. В. Путина и Президента Азербайджана И. Алиева на шестом Каспийском саммите обе стороны отметили хорошие отношения, сложившиеся между странами, рост товарооборота в 2021 году более чем на 16 % в различных, в том числе энергетической сферах, разработку и реализацию плана сотрудничества между странами до 2024 года [2].

Заключение. Таким образом, даже краткое изложение основных положений монографии *Айдын Ариф оглы Али-заде «Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1955–1970): историко-социологическое исследование»* позволяет говорить о связности и логичности изложения материала. Это выражается как в построение исследования – строительство, затем эксплуатация газового оборудования, рассмотренная на региональном уровне, и микрофинансовый анализ этих процессов путем исследования экономики организации, отвечающей за работу всего газового оборуду-

дования Азербайджана – Главного газового управления. Это материал полезен как при изучении региональной экономики, так и экономики предприятий, он позволяет увидеть особенности принятия на этих уровнях управленческих решений. Кроме того, он полезен не только историкам, что особенно относится к материалам третьей части работы. Хотя прошло и несколько десятилетий с рассматриваемого периода, но работа по формированию и развитию трудового коллектива продолжает во всем мире идти с помощью инструментов, которые были с успехом реализованы, подтверждены историческим опытом функционирования Главгаза в 1955–1970 годах.

Обращают на себя внимание многочисленные описанные в монографии случаи злоупотребления служебным положением со стороны работников газового хозяйства, находящихся на самых разнообразных должностях. Конечно, они не являются спецификой только конкретной республики, а присутствовали при организации хозяйственной деятельности практически на всех территориях СССР. Это только подтверждает, как живучи оказались частнособственнические интересы, которые, в конечном счете, и стали основной причиной распада советского государства.

Многочисленные ссылки на используемые библиографические источники, являющимися архивными данными, размещены в ГААР (Государственный архив Азербайджанской Республики), научными и

популярными журналами, выходящими в 50–60-е годы XX века и в настоящее время, позволяют говорить об объективности и достоверности приводимых исторических фактов. Хотя по части позиций *Айдын Ариф оглы Али-заде* высказывает свое собственное, ничем не подкрепленное мнение. Например, приведены размышления без ссылок на исторические источники о причинах принятия союзным правительством решения об отмене строительства трубопровода из Евлаха на Нахчыван (с. 65). Акцентирование внимания на национальности лиц, принимающих те или иные решения, противоречит толерантности, которая становится все более распространенной в мировой практике, где пропагандируется терпимость к лицам любой национальности.

Но это не умаляет достоинства работы, связанные с описанием исторического опыта газификации и эксплуатации газового хозяйства. Не зря она была включена в фонды Российской государственной библиотеки.

Какие же рекомендации можно дать по дальнейшему развитию рассматриваемой тематики? Конечно, продолжать начатое направление работы, чтобы следующим поколениям было легче представить какие и как решения о региональном развитии применялись раньше, к чему это приводило, что осуждалось, а что стало основой для новых позитивных изменений. Именно в ответе на такие вопросы и заключаются уроки истории.

БИБЛИОГРАФИЧЕСКИЙ СПИСОК

1. Айдын Ариф оглы Али-заде. Газификация и эксплуатация газового хозяйства Азербайджана (1955–1970): историко-социологическое исследование. Москва. Национальная Академия наук Азербайджана. 2023. 241 с. URL: <https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01011526956?page=1>

&rotate=0&theme=white (дата обращения 10.02.2023).

2. Беседа с Президентом Азербайджана Ильхамом Алиевым. На полях шестого Каспийского саммита Владимир Путин провел встречу с Президентом Азербайджана Ильхамом Алиевым. 29 июня 2022 года.

URL: <http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/68782> (дата обращения 10.02.2023).

3. Гасумов Э. Р. Роль и место газового сектора в топливно-энергетическом комплексе Азербайджана // *Colloquium-Journal*. 2020. № 30-3(82). С. 38-41. DOI 10.24411/2520-6990-2020-12249.

4. Макроэкономические показатели экономического и социального развития страны в январе/декабре 2022 года. Офици-

альный сайт Госкомстата Азербайджана. URL:

<https://www.stat.gov.az/news/macroeconomy.php?page=1&lang=az> (дата обращения 10.02.2023).

5. Хасанов И. И., Шакиров Р. А. Становление добычи и транспорта природного газа в СССР // *История и педагогика естествознания*. 2021. № 1-2. С. 58–63. DOI:10.24412/2226-2296-2021-1-2-58-63

REFERENCES

1. Aidyn Arif ogly Ali-zade. Gazifikatsiya i ekspluatatsiya gazovogo khozyaistva Azerbaidzhana (1955–1970): istoriko-sotsiologicheskoe issledovanie [Gasification and operation of gas economy in Azerbaijan (1955–1970): historical and sociological research] Moskva. Natsional'naya Akademiya nauk Azerbaidzhana. 2023. 241 p. URL: <https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01011526956?page=1&rotate=0&theme=white> (accessed 10.02.2023).

2. Beseda s Prezidentom Azerbaidzhana Il'khamom Alievym. Na polyakh shestogo Kaspiiskogo sammita Vladimir Putin provel vstrechu s Prezidentom Azerbaidzhana Il'khamom Alievym. 29 iyunya 2022 goda [Conversation with Azerbaijani President Ilham Aliyev. On the sidelines of the sixth Caspian Summit, Vladimir Putin held a meeting with Azerbaijani President Ilham Aliyev. June 29, 2022]. URL: <http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/68782> (accessed 10.02.2023).

3. Gasumov E. R. Rol' i mesto gazovogo sektora v toplivno-energeticheskom komplekse Azerbaidzhana [The role and place of the gas sector in the fuel and energy complex of Azerbaijan] // *Colloquium-Journal* [Colloquium-Journal] 2020. № 30-3(82). pp. 38-41. DOI 10.24411/2520-6990-2020-12249.

4. Makroekonomicheskie pokazateli ekonomicheskogo i sotsial'nogo razvitiya strany v yanvare/dekabre 2022 goda. Ofitsial'nyi sait Goskomstata Azerbaidzhana [Macroeconomic indicators of the country's economic and social development in January/December 2022. Official website of the State Statistics Committee of Azerbaijan] URL: <https://www.stat.gov.az/news/macroeconomy.php?page=1&lang=az> (accessed 10.02.2023).

5. Khasanov I. I., Shakirov R. A. Stanovlenie dobychi i transporta prirodnogo gaza v SSSR [Formation of natural gas production and transport in the USSR] // *Istoriya i pedagogika estestvoznaniya* [History and pedagogy of natural science] 2021. № 1-2. S. 58–63. DOI:10.24412/2226-2296-2021-1-2-58-63

Информация об авторе

Татьяна Борисовна Иванова, доктор экономических наук, профессор, профессор кафедры государственного управления и менеджмента, Волгоградский институт управления – филиал РАНХиГС, ул. Гагарина, 8, 400066, г. Волгоград, Российская Федерация, nika20021960@bk.ru, <https://orcid.org/0000-0002-1103-8210>

Qoşma 8

Institute of Philosophy and Sociology

HESABATIN TARİXİ 2/13/2023
Redakte tarixi ---

Hesabat qiymətləndirilməmişdir.

Metaməlumatlar

Ad

AZƏRBAYCANIN QAZLAŞDIRILMASI VƏ QAZ TƏSƏRRÜFATININ İSTİSMARI TARİXİ-SOSİOLOJİ ARAŞDIRMA.docx

MÜƏLLİF

ELMI RƏHBƏR

Aydın Əlizadə

Rəfai Həsənov Sosiologiya üzrə elmlər doktoru, professor Bakı Dövlət Universiteti

Yanmışöbə

Institute of Philosophy and Sociology

Mətnin mümkün manipulyasiya cəhdlərinin siyahısı

Bu bölmədə siz mətn dəyişiklikləri ilə bağlı məlumat tapa bilərsiniz. Mətdəki bu dəyişikliklər mətdə MÜMKÜN manipulyasiyaları göstərə bilər. Mətdəki dəyişikliklər qəsdən oluna bilər, lakin çox vaxt sənədi konvertasiya edərkən və yaddəşdə saxladığınızda da texniki səhvlər baş verə bilər, buna görə də bu modulun təhlilinə tam məsuliyyətdə yanaşmağınızı tövsiyə edirik. Hər hansı bir sualınız yaranarsa, dəstək komandamızla əlaqə saxlamağınız xahiş olunur.

Herf dəyişiklikləri		37
İntervallar		103
Mikroboşluqlar		75
Ağ işarələr		12562
Parafrazlar		23

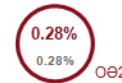
Tapılan oxşarlıqların həcmi

Zəhmət olmasa, diqqət yetirin ki, yüksək əmsəl dəyəri avtomatik olaraq plagiat hesab edilmişdir. Hesabat səlahiyyətli şəxs tərəfindən təhlil edilməlidir.

25

Oxşarlıq əmsəli 2 üçün ifadənin uzunluğu

68691

Söz sayı

521400

Şərh sayı

Oxşarlıqların aktiv siyahısı

Siyahıya keçin və xüsusilə OƏ 2 əşyanı fraqmentləri təhlil edin (qalın şriftlə qeyd edilmişdir). "Mətdə göstərin" keçidini istifadə edin və onların sənədə mövcud olan qəssad ifadələri (bəşadət oxşarlıqları), digərlərinin yanında olan çoxsaylı qəssad ifadələri (mozaik oxşarlıqlar) və ya mənbəsi olmayan geniş fraqmentlər (birbaşa plagiat) olduğunu diqqət yetirin.

10 ən uzun fraqmentlər

Mətnin rangı

SİRA NÖMRƏSİ	URL ADI VƏ ÖNVANI (BAZANIN ADI)	EYNİ SÖZLƏRİN SAYI (FRAQMENTLƏR)	
1	http://philosophy.edu.az/index.php?newsid=930	189	0.28 %
2	https://archive.org/stre.am/QazXidmtillisinSorSuKitabi2013/Qaz%20xidm%C9%99ti%20i%C5%9F%C3%A7isinin%20sor%C4%9Fu%20kitab%C4%B1-2013_divu.txt	21	0.03 %
3	http://www.eksperitiza-smet.ru/dorozhno-stroitelnye-raboty.shtml	20	0.03 %
4	http://philosophy.edu.az/index.php?newsid=930	14	0.02 %
5	https://archive.org/stre.am/QazXidmtillisinSorSuKitabi2013/Qaz%20xidm%C9%99ti%20i%C5%9F%C3%A7isinin%20sor%C4%9Fu%20kitab%C4%B1-2013_divu.txt	13	0.02 %
6	https://kasynonni.netlify.app/qoval65148/345471.html	10	0.01 %

7	http://www.newreferat.com/ref-39759-4.html	9	0.01 %
8	http://philosophy.edu.az/index.php?newsid=930	8	0.01 %
9	http://philosophy.edu.az/index.php?newsid=930	8	0.01 %
10	http://ani.az/el/Kitab/2017/Azf-294666.pdf	8	0.01 %
RefBooks Məlumatlar Bazasından (0.00 %)			
Daxili Məlumatlar Bazasından (0.00 %)			
Məlumatlar Bazalarının mübadilə proqramından (0.00 %)			
İnternetdən (0.49 %)			
SIRA NÖMRƏSİ	URL MƏNBƏ	EYNI SÖZLƏRİN SAYI (FRAQMENTLƏR)	
1	http://philosophy.edu.az/index.php?newsid=930	232 (6)	0.34 %
2	https://archive.org/stream/QazXidmtillisininSorSuKitabi2013./Qaz%20xidm%C9%99ti%20%C5%9F%C3%A7isinin%20sor%C4%9Fu%20kitab%C4%B1-2013.djvu.txt	39 (3)	0.06 %
3	http://www.ekspertiza-smet.ru/dorozhno-stroitelnye-raboty.shtml	20 (1)	0.03 %
4	http://ani.az/el/Kitab/2017/Azf-294666.pdf	14 (2)	0.02 %
5	https://kasynonni.netlify.app/qaol65148/345471.html	10 (1)	0.01 %
6	http://www.newreferat.com/ref-39759-4.html	9 (1)	0.01 %
7	http://docs.cntd.ru/document/1200041506	6 (1)	0.01 %
8	http://www.alppp.ru/law/hoziajstvennaia-deyatelnost/selskoe-hoziajstvo/62/postanovlenie-sovmna-sssr-ot-10-09-1959--1053.html	5 (1)	0.01 %

Qəbul edilmiş fraqmentlərin siyahısı (qəbul edilmiş fraqmentlər mövcud deyil)

SIRA NÖMRƏSİ	MÜNDƏRİCAT	EYNI SÖZLƏRİN (FRAQMENTLƏRİN) SAYI
--------------	------------	------------------------------------

Qoşma 9

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

AZ 1001, Bakı şəhəri
İstiqlaliyyət küçəsi 8

tel: +994 12 492-76-46, Faks: +994 12 437-24-54
e-mail: info@aak.gov.az

"03" aprel 20 23 il

№ 3-50/2-2-393-4/
2023/61

**Bakı şəhəri, Y. İbrahimli küçəsi 7,
mənzil 7 ünvanında yaşayan
Aydın Əlizadəyə**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına ünvanladığınız 27.03.2023-cü il tarixli müraciətinizə aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Məlumat üçün bildiririk ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 1.3-cü bəndinə müvafiq olaraq professor elmi adı elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində verilir.

Aparat rəhbəri

Haqıvadəy

Gülərə Tağı-zadə

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

AZ 1001, Bakı şəhəri
İstiqlaliyyət küçəsi 8

tel: +994 12 492-76-46, Faks: +994 12 437-24-54
e-mail: info@aak.gov.az

"05" may 2023 il

№ 3-50/2-7509-4/2023

**Bakı şəhəri, Y. İbrahimli küçəsi 7,
mənzil 7 ünvanında yaşayan
Aydın Əlizadəyə**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə ünvanladığınız 20.04.2023-cü il tarixli, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına ünvanladığınız 15.04.2023-cü il tarixli müraciətlərinizə aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Təkrar olaraq bildiririk ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 1.3-cü bəndinə müvafiq olaraq professor elmi adı elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində verilir.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, eyniməzmunlu müraciətləriniz Komissiyanın 03.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-313-4/2023/61 nömrəli, 25.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-371-4/2023 nömrəli və 27.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-422-4/2023 nömrəli məktubları ilə cavablandırılmışdır.

Aparat rəhbəri

Haqiradə

Gülərə Tağı-zadə

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

AZ 1001, Bakı şəhəri
İstiqlaliyyət küçəsi 8

tel: +994 12 492-76-46, Faks: +994 12 437-24-54
e-mail: info@aak.gov.az

" 22 " may 20 22 il

№ 3-50/2-2-608-4/
2023

**Bakı şəhəri, Y. İbrahimli küçəsi 7,
mənzil 7 ünvanında yaşayan
Aydın Əlizadəyə**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasına 20.04.2023-cü il tarixində daxil olan müraciətinizə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasında aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Təkrar olaraq bildiririk ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 1.3-cü bəndinə müvafiq olaraq professor elmi adı elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində verilir.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, eyniməzmunlu müraciətləriniz Komissiyanın 03.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-313-4/2023/61 nömrəli, 25.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-371-4/2023 nömrəli, 27.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-422-4/2023 və 05.05.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-509-4/2023 nömrəli məktubları ilə cavablandırılmışdır.

Aparat rəhbəri

Yağrəzadə

Gülərə Tağı-zadə

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

AZ 1001, Bakı şəhəri
İstiqlaliyyət küçəsi 8

tel: +994 12 492-76-46, Faks: +994 12 437-24-54
e-mail: info@aak.gov.az

"25" aprel 2023 il

№ 3-50/2-7-371-4/2023

**Bakı şəhəri, Y. İbrahimli küçəsi 7,
mənzil 7 ünvanında yaşayan
Aydın Əlizadəyə**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına ünvanladığınız 03.04.2023-cü il tarixli müraciətinizə aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Təkrar olaraq bildiririk ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 1.3-cü bəndinə müvafiq olaraq professor elmi adı elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində verilir.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, sizə bu barədə Komissiyanın 03.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-313-4/2023/61 nömrəli məktubu göndərilmişdir.

Aparat rəhbəri

Haqizadə

Gülərə Tağı-zadə

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

AZ 1001, Bakı şəhəri
İstiqlaliyyət küçəsi 8

tel: +994 12 492-76-46, Faks: +994 12 437-24-54
e-mail: info@aak.gov.az

"27" aprel 2023 il

№ 3-50/2-Ə-422-4/2023

**Bakı şəhəri, Y. İbrahimli küçəsi 7,
mənzil 7 ünvanında yaşayan
Aydın Əlizadəyə**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına ünvanladığınız 14.04.2023-cü il tarixli müraciətinizə aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Təkrar olaraq bildiririk ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elmi adlar verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 1.3-cü bəndinə müvafiq olaraq professor elmi adı elmi və elmi-pedaqoji fəaliyyətə görə, elmi dərəcəsi olan iddiaçılara elmi dərəcənin verildiyi elm sahəsində verilir.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, sizə bu barədə Komissiyanın 03.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-313-4/2023/61 nömrəli və 25.04.2023-cü il tarixli 3-50/2-Ə-371-4/2023 məktubları göndərilmişdir.

Aparat rəhbəri

tağızadə

Gülərə Tağı-zadə

scholar.google.ru/citations?https://scholar.google.ru/citations?user=SjodXxsAAAAJ&hl=ru&user=SjodXxsAAAAJ

Google Академия

Подтвердите адрес электронной почты
Электронный адрес в домене scs.az еще не подтвержден.
ПОДТВЕРДИТЬ

Проверьте место работы
Помогите коллегам найти вас.
ПРОВЕРИТЬ

Айдын Али-заде [подписаться](#)

Национальная Академия Наук Азербайджана
Нет подтвержденного адреса электронной почты - [Главная страница](#)
Философия история социология

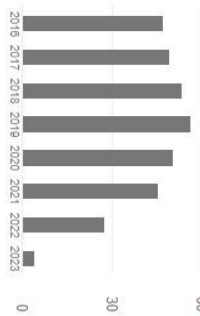
ПОДПИСАТЬСЯ

НАЗВАНИЕ	ПРОЦИТИРОВАНО	ГОД
☐ Исламский энциклопедический словарь А.А. Али-заде Ансар	408	2007
☐ Хроники мусульманских государств I-VII вв. хиджры А. Ализаде IslamHouse.com	34	2004
☐ Хариджиты [арх. 1 октября 2011] А.А. Али-заде Исламский энциклопедический словарь.—М.: Ансар	6	2007

Пропорции: Процитировано Просмотреть все

Всё Начиная с 2018 г.

Статистика	474	235
Цитирований	5	3
h-индекс	2	2
i10-индекс		

2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

Qoşma 10

Qoşma 11

AZƏRBAYCAN
MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
FƏLSƏFƏ VƏ SOSIOLOGİYA
İNSTITUTU

1143 Bakı, Hüseyn Cavid prospekti, 115
Tel: (99412) 537 11 39
E-mail: direktor@phill.science.az

AZERBAIJAN
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
INSTITUTE OF PHILOSOPHY AND
SOCIOLOGY

1143 Baku, Husseyn Javid av., 115
Phone: (99412) 537 11 39
E-mail: direktor@phill.science.az

№ B-110/2-47/2023

«10» mart 2023-cü il

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
yanında Ali Attestasiya Komissiyasının
sədri, iqtisad üzrə elmlər doktoru,
professor Famil Mustafayevə**

Vəsətət

AMEA-nın Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Elmi Şurası 7 fevral 2023-cü il tarixli iclasının 1 sayılı qərarı əsasında fəlsəfə elmləri doktoru Aydın Arif oğlu Əlizadənin elmi fəaliyyətə görə sosiologiya elm sahəsinin 6312.01 «Sosiologiyanın nəzəriyyəsi, metodologiyası və tarixi» - ixtisası üzrə professor elmi adının verilməsi üçün vəsatət qaldırır.

Qoşma: İddiaçının "Elmi ad verilməsinə dair Ali Attestasiya Komissiyasına təqdim edilən sənədlərin siyahısı" ilə nəzərdə tutulan sənədləri.

Fəlsəfə İnstitutunun direktoru: f.e.d., prof. İ.R.MƏMMƏDZADƏ

Qoşma 12

AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun
Elmi Şurasının
12 iyun 2020-ci il tarixli iclasının
3 sayılı protokoldan

ÇIXARIŞ

Eşidildi: “Sosiologiya” şöbəsinin baş elmi işçisi, f.e.d. A.A.Əlizadənin “Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosioloji aspekt” adlı monoqrafiyasının müzakirəsi.

Qərara alındı: 1. “Sosiologiya” şöbəsinin baş elmi işçisi, f.e.d. A.A.Əlizadənin “Azərbaycanın qazlaşdırılması və qaz təsərrüfatının istismarı (1955-1970). Tarixi-sosioloji aspekt” adlı monoqrafiyası çapa məsləhət görülsün.

2. Elmi redaktor sos.e.d., prof. Həsənov Rəfail Musa oğlu təsdiq edilsin.

Elmi katib:

S.A.HƏSƏNOVA

35

Qoşma 13

N586
dfo
16.06.2023

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

AZ 1001, Bakı şəhəri
İstiqlaliyyət küçəsi 8

tel: +994 12 492-76-46, Faks: +994 12 437-24-54
e-mail: info@aak.gov.az

"12" iyun 20 23 il № 3-50/2-352/2023

**Bakı şəhəri 14 sayılı vəkil bürosunun
vəkili Elmar Süleymanova
(Bakı şəhəri, Ak. M.Qaşqay küç. 24)**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına ünvanladığınız 30.05.2023-cü il tarixli 217 nömrəli müraciətinizə aidiyyəti üzrə baxılmışdır.

Zeynalov Üzeyir Ələmşah oğluna elmi dərəcə verilməsi haqqında 31.01.2022-ci il tarixində daxil olmuş vəsətət əsasında Komissiyanın Kollegiyasının 10.06.2022-ci il tarixli qərarı ilə Fəlsəfə, psixologiya, sosiologiya və siyasi elmlər üzrə ekspert şurasının tövsiyəsi nəzərə alınaraq iddiaçıya fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi verilməsindən imtina edilmişdir.

İddiaçının 27.07.2022-ci tarixli ərizəsi əsasında apellyasiya qaydasında işinə yenidən baxılmış və Komissiyanın Kollegiyasının 16.12.2022-ci il tarixli qərarı ilə iddiaçıya fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi verilməsindən imtina edilməsi haqqında 10.06.2022-ci il tarixli qərar qüvvədən düşmüş hesab edilmiş və ona 7207.01 – "Sosial fəlsəfə" ixtisasında fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi və diplomu verilmişdir.

Aydın Əlizadənin elmi rəhbərlik etdiyi dissertantı Zeynalov Üzeyir Ələmşah oğluna fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi verilməsi zamanı qanunvericiliyin tələblərinin pozulması barədə iddiası həqiqəti əks etdirmir. Belə ki, Komissiyada dissertasiyalara baxılma müddətləri Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elmi dərəcələr verilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 6.7-ci, 6.8-ci və 6.9-cu bəndlərinə müvafiq olaraq tənzimlənir və Zeynalov Üzeyir Ələmşah oğlunun işinə baxılması zamanı müvafiq bəndlərin tələbləri gözənilmişdir.

Aparat rəhbəri *taqınadz* Gülarə Tağı-zadə

X *P. Nizad*

Aydın Arif oğlu Əlizadə
Fəlsəfə elmləri doktoru

20.07.2023